

Briuselis, 2021 m. gruodžio 7 d.
(OR. en)

14594/21

Tarpinstitucinė byla:
2020/0365 (COD)

PROCIV 160	RELEX 1041
ENV 956	ENER 539
JAI 1329	HYBRID 76
SAN 717	TRANS 720
COSI 243	CYBER 319
CHIMIE 124	TELECOM 450
ENFOPOL 481	ESPACE 121
RECH 549	ATO 88
CT 166	CSC 427
DENLEG 97	ECOFIN 1194
COTER 164	

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo: Pirmininkaujanti valstybės narė

kam: Nuolatinų atstovų komitetui / Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 14262/20 + ADD1

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl ypatingos svarbos subjektų atsparumo
– Bendras požiūris

I. IVADAS

- 2020 m. gruodžio 16 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Direktyvos dėl ypatingos svarbos subjektų atsparumo (toliau – CER direktyva)¹ reaguodama į poreikį sumažinti ypatingos svarbos subjektų, kurie turi esminę reikšmę ekonomikos veikimui, pažeidžiamumą. Pasiūlymu siekiama panaikinti ir pakeisti dabartinę Direktyvą dėl Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų nustatymo ir priskyrimo jiems (toliau – ECI direktyva)².

¹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl ypatingos svarbos subjektų atsparumo. Dok. 14262/20 + ADD 1.

² 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyva 2008/114/EB dėl Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų nustatymo ir priskyrimo jiems bei būtinybės gerinti jų apsaugą vertinimo.

2. Pasiūlymas – tai Komisijos atsakas į priemones, kurių raginama imtis 2019 m. gruodžio 10 d. priimtose Tarybos išvadose dėl papildomų pastangų siekiant didinti atsparumą ir kovoti su hibridinėmis grėsmėmis³.
3. Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 114 straipsniu. Juo siekiama didinti ypatingos svarbos subjektų, kurie teikia paslaugas, būtinas gyvybiškai svarbioms visuomenės funkcijoms arba ekonominei veiklai vidaus rinkoje, atsparumą.
4. Europos Parlamente už pasiūlymą yra atsakingas Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas (LIBE). 2021 m. spalio 18 d. LIBE komitetas priėmė pranešėjo pranešimą (patvirtintas 2021 m. spalio 20 d. plenariniame posėdyje)⁴.
5. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę priėmė 2021 m. balandžio 27 d.⁵
6. 2021 m. vasario mėn. Nuolatinių atstovų komitetas nusprendė dėl pasiūlymo pasikonsultuoti su Europos regionų komitetu. Europos regionų komitetas nuomonę pateikė 2021 m. liepos 1 d.⁶.
7. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas nuomonę priėmė 2021 m. rugpjūčio 13 d.⁷
8. Pasiūlymas dėl CER direktyvos buvo aptartas neformalioje vidaus reikalų ministrų vaizdo konferencijoje, kuri įvyko 2021 m. kovo 12 d., ir Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos posėdyje, kuris įvyko 2021 m. birželio 7–8 d. Abiem atvejais ministrai viešame posėdyje pasikeitė nuomonėmis remdamiesi pirmininkaujančios valstybės narės parengtais dokumentais⁸. Ministrai palankiai įvertino pagrindinius pasiūlymo tikslus, įskaitant bendrą tikslą didinti Sąjungos atsparumą, taip pat užmojų išplėsti ankstesnės ECI direktyvos taikymo sritį.

³ Dok. 14972/19.

⁴ Dok. A9-0289/2021.

⁵ Dok. 8416/21.

⁶ Dok. 10580/21.

⁷ Dok. 11280/21.

⁸ Dok. 6630/21, 8969/21.

9. 2021 m. spalio 21–22 d. išvadose Europos Vadovų Taryba paragino paspartinti darbą, susijusį su pasiūlymu dėl Direktyvos dėl ypatingos svarbos subjektų atsparumo⁹.
10. Priede pateiktame tekste pakeitimai, palyginti su atitinkamomis Komisijos pasiūlymo dalimis, pažymėti **paryškintuoju šriftu ir pabraukti**, taip pat simboliu [...].

II. TARYBOS PARENGIAMŪJŲ ORGANŲ DARBAS

11. Taryboje pasiūlymas nagrinėjamas specialios sudėties Civilinės saugos darbo grupėje, skirtoje ypatingos svarbos subjektų atsparumo direktyvai nagrinėti (toliau – PROCIV-CER). Pasiūlymas pradėtas nagrinėti pirmininkaujant Portugalijai, vasario 18 d., kai Komisija pristatė pasiūlymą ir jo poveikio vertinimą ir pateikė išsamius paaiškinimus atsakydama į valstybių narių pateiktus bendro pobūdžio klausimus.
12. Pirmininkaujant Portugalijai buvo surengti 7 neformalūs PROCIV CER narių posėdžiai, skirti pasiūlymo pristatymui ir nuodugniam svarstymui. 2021 m. birželio 7–8 d. TVR tarybai buvo pateikta pirmininkaujančios valstybės narės pažangos ataskaita, kurioje nurodytas Tarybos parengiamuosiuose organuose atliktas darbas ir apžvelgiama tuometinė pasiūlymo nagrinėjimo padėtis¹⁰.
13. Vėliau darbas buvo tęsiamas pirmininkaujant Slovėnijai, siekiant iki 2021 m. pabaigos priimti bendrą požiūrį. Pirmininkaujant Slovėnijai penki neformalūs PROCIV CER narių posėdžiai buvo skirti šešių pirmininkaujančios valstybės narės kompromisų dėl CER aptarimui. Be to, pirmininkaujanti valstybė narė surengė daug neformalių dvišalių diskusijų su valstybėmis narėmis. 2021 m. gruodžio 9–10 d. TVR tarybai buvo pateikta pirmininkaujančios valstybės narės pažangos ataskaita, kurioje nurodytas Tarybos parengiamuosiuose organuose atliktas darbas ir apžvelgiama tuometinė pasiūlymo nagrinėjimo padėtis¹¹.

⁹ Dok. EUCO 17/21.

¹⁰ Dok. 8969/21.

¹¹ Dok. 14352/21.

14. Pirmininkaujant Slovėnijai, diskusijose neformaliuose PROCIV CER narių posėdžiuose daugiausia dėmesio buvo skiriama, *inter alia*, teisinio pagrindo tinkamumui, netaikymo nuostatai, kiek tai susiję su nacionaliniu saugumu ir gynyba, lygiavertiškumo sistemos, strategijų ir rizikos vertinimų, kuriuos turi parengti valstybės narės ir ypatingos svarbos subjektai, turiniui, ypatingos svarbos subjektų nustatymo procesui, atsparumo priemonėms, kurias turi priimti ypatingos svarbos subjektai, valstybių narių bendradarbiavimui, asmenų patikrinimams ir nustatymo procesui, taip pat patariamosioms misijoms, kiek tai susiję su Europos mastu ypač reikšmingais ypatingos svarbos subjektais. Kitas svarbus diskusijų klausimas buvo CER direktyvos sąveika su kitais Sąjungos teisės aktais, visų pirma su pasiūlymu dėl Direktyvos dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti (TIS 2 direktyva) ir pasiūlymu dėl Reglamento dėl skaitmeninės veiklos atsparumo finansų sektoriuje (DORA reglamentas).
15. Pirmininkaujanti Slovėnija, remdamasi valstybių narių raštu pateiktomis pastabomis ir neoficialiais dokumentais, parengė iš viso šešis dalinius arba visas apimties kompromisinius pasiūlymus.
16. Naujausias peržiūrėtas pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinis pasiūlymas buvo aptartas 2021 m. gruodžio 1 d. neformaliame PROCIV CER narių posėdyje; po jo įvyko neformalios konsultacijos raštu. Delegacijos palankiai įvertino kompromisinį tekstą siekiant pateikti konsoliduotą tekstą Nuolatinių atstovų komitetui patvirtinti, o vėliau jį priimti Taryboje.

III. ESMINĖS NUOSTATOS

17. Remiantis diskusijų darbo grupės lygmeniu rezultatais nustatyti šie pagrindiniai politiniai klausimai:

a) Ryšys su TIS 2 direktyva (įskaitant 7 straipsnį)

Valstybės narės pabrėžė, kad reikia suderinti CER ir kitus Sąjungos teisės aktus, dėl kurių šiuo metu deramasi, visų pirma TIS 2 ir DORA. Pažymėtina, kad aiškiai skiriasi taikymo sritys, nes TIS 2 sprendžiamas atsparumo kibernetinėms grėsmėms klausimas, o CER – atsparumo nekibernetinėms grėsmėms klausimas. Be to, DORA sprendžiamas skaitmeninės veiklos atsparumo finansų sektoriuje klausimas.

Valstybės narės taip pat pabrėžė, kad reikia vengti pernelyg didelės naštos ypatingos svarbos subjektams. Šiuo atžvilgiu kompromisiniame pasiūlyme išlaikoma Komisijos pasiūlymo struktūra, pagal kurią didelės direktyvos dalys netaikomos ypatingos svarbos subjektams bankininkystės, finansų rinkos infrastruktūros ir skaitmeninės infrastruktūros sektoriuose. Šis sprendimas grindžiamas tuo, kad pagal pasiūlymus dėl Sąjungos teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl TIS 2 ir DORA, dėl kurių šiuo metu deramasi, įpareigotieji subjektai turės užtikrinti lygiavertį atsparumo lygį. Pirmininkaujanti valstybė narė atidžiai stebėjo, kaip plėtojami kompromisiniai pasiūlymai dėl kitų dviejų teisės aktų, siekdama skatinti suderinimą. Kiti svarbūs papildymai kompromisiniame pasiūlyme yra susiję su pagal atitinkamus teisės aktus kompetentingų institucijų bendradarbiavimo susitarimais.

Be to, kompromisiniu pasiūlymu buvo suderinta CER taikymo sritis (priedas) ir bendro požiūrio dėl TIS 2 taikymo sritis (jų I priedas). Dėl abiejų direktyvų ypatumų pasirinkta tokia tiksli derinimo forma: visi į CER priedą įtraukti sektoriai taip pat turėjo būti įtraukti bent į TIS 2 I priedą, į kurį įtraukti kiti sektoriai, neįtraukti į CER. Šis suderinimas atspindėjo tai, kad TIS 2 yra kitame etape nei CER, nes ji jau grindžiama dabartinės Tinklų ir informacinių sistemų saugumo direktyvos (TIS direktyvos)¹² įgyvendinimu.

Sąvoka „subjektai, lygiaverčiai ypatingos svarbos subjektams“ (vartojama Komisijos pasiūlyme apibūdinant ypatingos svarbos subjektus bankininkystės, finansų rinkos infrastruktūros ir skaitmeninės infrastruktūros sektoriuose) panaikinama, nes manoma, kad ji nereikalinga. Kompromisiniame pasiūlyme ypatingos svarbos subjektai trijuose atitinkamuose sektoriuose vadinami „ypatingos svarbos subjektais“ ir sulyginami su tokiais subjektais kituose į taikymo sritį patenkančiuose sektoriuose. Tačiau, nesukuriant specialios subjektų kategorijos, kompromisiniame tekste pripažįstama, kad aiškiai nurodytos CER nuostatos netaikomos ypatingos svarbos subjektams tuose trijuose sektoriuose (7 straipsnis).

b) Taikymo sritis (dėl direktyvos priede nurodytų ekonomikos sektorių)

Valstybės narės iš esmės palankiai įvertino tai, kad taikymo sritis, palyginti su ankstesne ECI direktyva, kuri buvo taikoma tik energetikai ir transportui, išplėsta įtraukiant įvairius sektorius. Tačiau nemažai valstybių narių manė, kad viešojo administravimo sektoriaus įtraukimas į direktyvos taikymo sritį yra problemiškas, nes jis labai skiriasi nuo kitų ekonomikos sektorių, kuriems taikoma ši direktyva. Todėl kompromisiniame pasiūlyme šis sektorius į taikymo sritį neįtrauktas. Tačiau kompromisiniame pasiūlyme išlaikytas peržiūros mechanizmas (22 straipsnis), kuris leistų įvertinti direktyvos poveikį, pridėtinę vertę ir tai, ar vėlesniame etape turėtų būti pakeista taikymo sritis.

¹² 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumui lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti.

c) Netaikymo nuostata (1 straipsnio 5 dalis)

Valstybės narės pageidavo, kad netaikymo nuostatoje būtų išaiškinta, jog direktyva netaikoma subjektams, kurie daugiausia vykdo veiklą gynybos, nacionalinio saugumo, viešojo saugumo ar teisėsaugos srityse, arba veiklai, susijusiai su nacionaliniu saugumu arba gynyba. Ji taip pat netaikoma teisminėmis institucijoms, parlamentams ir centriniais bankams. Netaikymo nuostata atitinka panašią nuostata, dėl kurios susitarta bendrame požiūryje dėl TIS 2 direktyvos.

d) Sąveika su sektorių teisės aktais

Be ryšio su TIS 2 ir DORA, valstybės narės taip pat pabrėžė, kad reikia paaiškinti ir patobulinti CER lygiavertiškumo sistemą, kiek tai susiję su esama nacionaline ir Sąjungos teise. Kompromisiniame pasiūlyme pateiktas išsamesnis paaiškinimas, visų pirma padarius pakeitimų 7 konstatuojamojoje dalyje, 1 straipsnio 3 dalyje, 10 straipsnyje ir 11 straipsnio 2 dalyje. Kalbant apie rizikos vertinimus ir atsparumo priemones, valstybės narės tam tikromis sąlygomis gali pripažinti esamų priemonių ir pareigų pagal CER visišką arba dalinį lygiavertiškumą.

e) Dviejų ar daugiau valstybių narių bendradarbiavimas (9a straipsnis)

Kompromisiniu pasiūlymu nustatoma nauja valstybių narių bendradarbiavimo sistema, kuri iš pradžių Komisijos pasiūlyme nebuvo numatyta. Pagal kompromisinį pasiūlymą valstybės narės turi pradėti tarpusavio konsultacijas, kai dviejose ar daugiau valstybių narių yra ypatingos svarbos subjektų, kurie yra kaip nors susiję, arba kai vienoje valstybėje narėje nustatytas ypatingos svarbos subjektas teikia esmines paslaugas kitoms valstybėms narėms arba kitose valstybėse narėse. Prieš įtraukiant šią naują bendradarbiavimo rūšį direktyvoje buvo pateikta daug išsamios informacijos apie bendradarbiavimą, kiek tai susiję su Europos mastu reikšmingais ypatingos svarbos subjektais, tačiau joje nebuvo numatyta sistema atvejams, kai atitinkamų valstybių narių yra mažiau nei devynios.

f) Atsparumo priemonės (11 straipsnis)

Valstybių narių prašymu kompromisiniame pasiūlyme iš dalies pakeistas Komisijos pasiūlymas, kad valstybėms narėms būtų suteikta daugiau lankstumo nustatant atsparumo priemones, kurių turėtų imtis ypatingos svarbos subjektai. Be kitų priežasčių, tai buvo padaryta siekiant, kad atsparumo priemonės galima būtų pritaikyti prie konkrečių nacionalinių aplinkybių.

g) Asmenų patikrinimai (12 straipsnis)

Valstybės narės išreiškė susirūpinimą, be kita ko, dėl teisinių priežasčių, dėl nuorodos į asmenų patikrinimus Komisijos pasiūlyme. Kompromisiniame pasiūlyme ta nuoroda iš dalies pakeista taip, kad valstybės narės galėtų gauti ir įvertinti ypatingos svarbos subjektų prašymus atlikti asmenų patikrinimus, jei jos taip nusprendžia. Valstybės narės iš esmės pabrėžė asmenų patikrinimų svarbą dėl personalo patikimumo. Valstybės narės laikėsi nuomonės, kad asmenų patikrinimai turėtų būti atliekami laikantis nacionalinės teisės ir procedūrų.

h) Europos mastu ypač reikšmingi ypatingos svarbos subjektai (14 ir 15 straipsniai)

Valstybės narės palankiai įvertino Europos mastu ypač reikšmingų ypatingos svarbos subjektų kategoriją, tačiau diskusijose patvirtinta, kad reikia daugiau aiškumo dėl tų subjektų nustatymo proceso ir dėl jų susijusių patariamųjų misijų. Kompromisiniame pasiūlyme pateikiamos tos papildomos specifikacijos, kuriomis sustiprinamas Europos Komisijos vaidmuo nustatymo procese. Kalbant apie patariamąsias misijas, kompromisiniame pasiūlyme taip pat padidintas aiškumas ir, be kita ko, sustiprintas valstybės narės, kurioje yra Europos mastu ypač reikšmingas ypatingos svarbos subjektas, ir valstybių narių, kurioms arba kuriose teikiama esminė paslauga, vaidmuo.

IV. IŠVADA

18. Todėl Nuolatinių atstovų komiteto prašoma susitarti dėl priede išdėstyto pirmininkaujančios valstybės narės pateikto kompromisinio teksto. Nuolatinių atstovų komiteto taip pat prašoma pateikti jį Tarybai (aplinka), kad ji priimtų bendrą požiūrį 2021 m. gruodžio 20 d. posėdyje, taip pat paprašyti pirmininkaujančios valstybės narės vesti derybas su Europos Parlamentu remiantis šiais įgaliojimais.
-

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl ypatingos svarbos subjektų atsparumo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹³,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁴,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros¹⁵,

¹³ OL C [...], [...], p. [...].

¹⁴ OL C [...], [...], p. [...].

¹⁵ Europos Parlamento [...] ir Tarybos [...] pozicija.

kadangi:

(0) **ypatingos svarbos subjektai, kaip esminių paslaugų teikėjai, atlieka nepakeičiama vaidmenį palaikant gyvybiškai svarbias visuomenės funkcijas ar ekonominę veiklą vidaus rinkoje vis labiau tarpusavio priklausomybės ryšiais susietoje Sąjungos ekonomikoje. Sklandus kiekvieno ypatingos svarbos subjekto veikimas labai priklauso nuo jo parengties ir atsparumo lygio, kad jis sutrikdymu atvejais galėtų tęsti arba greitai atnaujinti savo veiklą. Todėl ypač svarbu nustatyti Sąjungos masto sistema, kuria būtų siekiama tiek didinti ypatingos svarbos subjektų atsparumą vidaus rinkoje nustatant būtinąjį suderintą pareigų rinkinį, tiek padėti jiems pasitelkiant nuoseklias, tikslingas paramos ir priežiūros priemones;**

(1) Tarybos direktyvoje 2008/114/EB¹⁶ numatyta Europos ypatingos svarbos energetikos ir transporto sektorių infrastruktūros objektų, kurių veikimo sutrikdymas arba sunaikinimas sukeltų didelį tarpvalstybinį poveikį bent dviem valstybėms narėms, paskyrimo procedūra. Toje direktyvoje daugiausia dėmesio skirta išskirtinai tokių infrastruktūros objektų apsaugai. Tačiau 2019 m. atlikus direktyvos 2008/114/EB vertinimą¹⁷ nustatyta, kad dėl didėjančio operacijų, kuriose naudojama ypatingos svarbos infrastruktūra, tarpusavio susiejimo ir tarpvalstybinio pobūdžio, apsaugos priemonės, susijusios tik su atskiru turtu, nėra pakankamos, kad būtų užkirstas kelias visiems sutrikdymams. Todėl požiūrį būtina perorientuoti siekiant **užtikrinti, kad būtų labiau atsižvelgiama į riziką, būtų geriau apibrėžtos ir suderintos atskirų subjektų, kaip paslaugų, kurios yra esminės vidaus rinkos veikimui, teikėjų vaidmuo ir pareigos, būtų priimtos Sąjungos masto taisyklės siekiant didinti** ypatingos svarbos subjektų atsparumą [...]. **Būtent dėl savo pobūdžio ypatingos svarbos subjektai turėtų turėti galimybes stiprinti** savo gebėjimą **užkirsti kelią** incidentams, kurie gali sutrikdyti **esminių paslaugų teikimą, nuo jų apsaugoti, į juos reaguoti, juos atlaikyti,** sušvelninti jų poveikį, juos įveikti, prisitaikyti prie jų [...] ir po jų atsigauti [...];

¹⁶ 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyva 2008/114/EB dėl Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų nustatymo ir priskyrimo jiems bei būtinybės gerinti jų apsaugą vertinimo (OL L 345, 2008 12 23, p. 75).

¹⁷ Dok. SWD(2019) 308.

- (2) **šiuo metu** [...], **kai kelios** priemonės Sąjungos¹⁸ ir nacionaliniu lygmenimis yra skirtos [...] ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugai remti, tuos infrastruktūros objektus eksploatuojantys subjektai [...] [...] **galėtų turėti geresnius teisinius įgaliojimus ir būti labiau** pasirengę šalinti [...] jų operacijoms kylančią riziką, dėl kurios gali būti sutrikdytas **esminiu** paslaugų teikimas [...]. Taip yra dėl grėsmių įvairovės dinamikos, [...] **įskaitant** kintančią terorizmo grėsmę ir didėjančią infrastruktūros objektų ir sektorių tarpusavio priklausomybę, taip pat didesnę fizinę riziką, kuri atsiranda dėl gaivalinių nelaimių ir klimato kaitos, [...] dėl kurios ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai tampa **intensyvesni** ir didesnio masto ir atsiranda ilgalaikiai vidutinių klimato sąlygų pokyčiai [...]. Be to, **vidaus rinkai yra būdingas susiskaidymas, kiek tai susiję su ypatingos svarbos subjektų nustatymu, nes** atitinkami sektoriai ir atitinkamų rūšių subjektai nėra visose valstybėse narėse nuosekliai pripažįstami kaip ypatingos svarbos;

¹⁸ Europos programa dėl ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos (EPCIP).

- (3) šią didėjančią tarpusavio priklausomybę lemia vis labiau tarpvalstybinio pobūdžio ir tarpusavyje priklausomas paslaugų teikimo tinklas, kuriame naudojami pagrindiniai visoje Sąjungoje esantys energetikos, transporto, bankų, finansų rinkos infrastruktūros, skaitmeninės infrastruktūros, geriamojo vandens ir nuotekų, sveikatos [...] bei kosmoso infrastruktūros objektai. **Kalbant apie energetikos sektorių ir visų pirma elektros energijos gamybos ir perdavimo (tiekiant elektros energija) metodus, suprantama, kad, kai tai laikoma tikslinga, elektros energijos gamyba gali apimti atominių elektrinių elektros energijos perdavimo dalis, tačiau neapimti konkrečiai branduolinių elementu, kuriems taikomi atitinkami branduolinės energetikos srities teisės aktai, įskaitant sutartis ir Bendrijos teisę. Tai liečia kosmoso sektorių tiek, kiek tai susiję su** [...] tam tikrų kosmoso paslaugų teikimu, kuriam įtakos turi antžeminės infrastruktūros objektai, kurie priklauso valstybėms narėms arba privačioms šalims, yra jų valdomi arba eksploatuojami, todėl tai neapima infrastruktūros objektų, kurie priklauso Sąjungai, kai ji įgyvendina savo kosmoso programas, arba kurie yra Sąjungos arba Sąjungos vardu valdomi ar eksploatuojami šių programų įgyvendinimo metu. Ši tarpusavio priklausomybė reiškia, kad bet koks sutrikimas, kuris iš pradžių įvyksta tik viename subjekte arba sektoriuje, gali turėti platesnį grandininį poveikį ir sukelti platesnio masto ir ilgalaikes neigiamas pasekmes paslaugų tiekimui visoje vidaus rinkoje. COVID-19 pandemija parodė, kad mūsų vis labiau tarpusavyje priklausoma visuomenė yra pažeidžiama atsižvelgiant į mažai tikėtiną riziką;

- (4) subjektai, kurie dalyvauja teikiant esmines paslaugas, privalo laikytis vis įvairesnių reikalavimų, nustatytų valstybių narių teisės aktuose. Tai, kad kai kurios valstybės narės yra nustačiusios ne tokius griežtus [...] **atsparumo didinimo** reikalavimus šiems subjektams, ne tik kelia neigiamo poveikio gyvybiškai svarbių visuomenės funkcijų arba ekonominės veiklos išlaikymui visoje Sąjungoje riziką, bet ir sukuria kliūtis tinkamam vidaus rinkos veikimui. Panašios rūšies subjektai vienoje valstybėje narėje laikomi ypatingos svarbos subjektais, o kitose ne, be to, nustatyti ypatingos svarbos subjektai įvairiose valstybėse narėse privalo laikytis skirtingų reikalavimų. Todėl tarpvalstybinio mastu veikiančioms įmonėms, visų pirma veikiančioms valstybėse narėse, kuriose galioja griežtesni reikalavimai, atsiranda papildoma ir nereikalinga administracinė našta. **Dėl to taip pat sudaromos nevienodos sąlygos ir atgrasoma nuo veiklos vykdymo tarpvalstybinio mastu;**
- (5) todėl reikia nustatyti suderintas minimalias taisykles ir taip užtikrinti esminių paslaugų teikimą vidaus rinkoje ir didinti ypatingos svarbos subjektų atsparumą;
- (6) kad pasiektų [...] **aukštą atsparumo lygį**, valstybės narės turėtų nustatyti ypatingos svarbos subjektus, kuriems [...] **būtu** taikomi konkretūs reikalavimai ir priežiūra, taip pat teikti konkrečią paramą ir rekomendacijas [...] kilus bet kokiai atitinkamai rizikai;

(7) [...].

kai pagal Sąjungos arba nacionalinės teisės nuostatas reikalaujama, kad ypatingos svarbos subjektai įvertintų siekiant šios direktyvos tikslų aktualią riziką ir imtusi priemonių savo pačių atsparumui užtikrinti, į tuos reikalavimus turėtų būti tinkamai atsižvelgiama priežiūros, kaip ypatingos svarbos subjektai laikosi šioje direktyvoje išdėstytu nuostatu, tikslais. Tuo remdamosi nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų galėti nuspręsti neitraukti tų ypatingos svarbos subjektų į savo priežiūros tikslus ir planus pagal šią direktyvą, laikydamosi rizika grindžiamo požiūrio ir siekdamos sumažinti tiems ypatingos svarbos subjektams tenkančią naštą. Valstybėms narėms turėtų būti suteikti įgaliojimai nuspręsti dėl sistemos, taikytinos rizikos vertinimui ir atsparumo priemonėms, jei jos yra bent lygiavertės nustatytoms šioje direktyvoje. Vis dėlto valstybės narės turėtų įtraukti visus priede išvardytus sektorius į savo ypatingos svarbos subjektų atsparumo didinimo strategiją, rizikos vertinimą ir paramos priemones pagal II skyrių ir galėti nustatyti ypatingos svarbos subjektus tuose sektoriuose, kuriuose įvykdytos taikomos sąlygos;

- (8) atsižvelgiant į ypatingos svarbos subjektų kibernetinio saugumo atsparumo svarbą ir siekiant užtikrinti nuoseklumą, visais atvejais, kai tai įmanoma, būtina laikytis suderinto požiūrio į šią direktyvą ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) XX/MMMM¹⁹ [Pasiūlymas dėl direktyvos dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti (toliau – TIS 2 direktyva)]. Atsižvelgiant į padažnęjusių kibernetinę riziką ir konkrečius jos ypatumus, TIS 2 direktyvoje nustatyti išsamūs įvairiems subjektams taikomi reikalavimai, kuriais siekiama užtikrinti jų kibernetinį saugumą. Atsižvelgiant į tai, kad kibernetinis saugumas TIS 2 direktyvoje aptartas pakankamai, toje direktyvoje nagrinėjami klausimai neturėtų būti įtraukti į šią direktyvą ir tai nedaro poveikio konkrečiai sistemai, kuri taikoma skaitmeninės infrastruktūros sektoriaus subjektams;
- (9) [...]

¹⁹ [Nuoroda į TIS 2 direktyvą, kai ji bus priimta.]

siekiant nepakenkti valstybių narių saugumui ar ypatingos svarbos subjektų saugumui ir komerciniams interesams, prieiga prie neskelbtinos informacijos, keitimasis ja ir jos tvarkymas turi būti vykdomi atidžiai ir ypatingą dėmesį skiriant perdavimo kanalams ir saugojimo pajėgumams, kuriais naudosis atitinkami suinteresuotieji subjektai;

(9a) turėtų nebūti laikoma, kad ši direktyva daro poveikį valstybių narių ir jų valdžios institucijų kompetencijai, susijusiai su teismu, parlamentu ar centrinių bankų administraciniu savarankiškumu, organizacine struktūra ir veikimu, arba jų pareigai apsaugoti nacionalinius interesus, visu pirma susijusius su viešuoju saugumu, gynyba ir nacionaliniu saugumu. Be to, ši direktyva turėtų būti netaikoma jokiame viešajame ar privačiame subjekte, kuris daugiausia vykdo veiklą gynybos, nacionalinio saugumo, viešojo saugumo ar teisėsaugos srityse. Ji taip pat turėtų būti netaikoma subjektams šiose srityse vykdomai veiklai. Valstybės narės turėtų atskirai įvertinti subjektus, kurie atitinka ypatingos svarbos subjektų nustatymo kriterijus, tačiau taip pat daugiausia vykdo veiklą nacionalinio saugumo, gynybos, viešojo saugumo ar teisėsaugos srityse. Įvertinus šią konkrečią veiklą, subjektams būtų leidžiama naudotis šia direktyva nustatyta sistema arba jie nepatektų į jos taikymo sritį. Jokia valstybė narė neturi būti įpareigota teikti informaciją, kurios atskleidimas, jos nuomone, prieštarautų esminiams jos viešojo saugumo interesams. Šiuo atveju svarbios yra nacionalinės arba Sąjungos taisyklės dėl įslaptintos informacijos apsaugos, susitarimai dėl informacijos neatskleidimo ir neoficialūs susitarimai dėl informacijos neatskleidimo;

- (10) siekdama užtikrinti visapusišką požiūrį į ypatingos svarbos subjektų atsparumą, kiekviena valstybė narė turėtų **būti parengusi** strategiją, kurioje būtų išdėstyti tikslai ir įgyvendintinos politinės priemonės. **Ta strategija turėtų būti parengta taip, kad būtų sklandžiai integruota esama politika remiantis, kai imanoma, atitinkamomis esamomis nacionalinėmis ir atskirų sektorių strategijomis, planais ar panašiais dokumentais.** Siekdamos šio tikslo valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų [...] strategijose būtų numatyta politikos sistema, kurioje būtų tvirčiau koordinuojama kompetentingos institucijos, paskirtos pagal šią direktyvą, ir kompetentingos institucijos, paskirtos pagal TIS 2 direktyvą, veikla dalijantis informacija apie **kibernetiniam saugumui kylančią riziką, kibernetines grėsmes bei incidentus ir nekibernetinę riziką, grėsmes bei** incidentus [...], taip pat vykdamas priežiūros užduotis;
- (11) valstybių narių veiksmai, kuriais jos siekia nustatyti ypatingos svarbos subjektus ir padėti užtikrinti jų atsparumą, turėtų būti atliekami remiantis rizika grindžiamu požiūriu, orientuotu į pastangas, susijusias su subjektais, kurie yra patys svarbiausi gyvybiškai svarbių visuomenės funkcijų arba ekonominės veiklos vykdymui. Kad užtikrintų tokį tikslingą požiūrį, kiekviena valstybė narė, naudodamasi suderinta sistema, turėtų įvertinti [...] riziką, susijusią su gaivalinėmis arba žmogaus sukeltomis nelaimėmis, galinčiomis daryti poveikį esminių paslaugų teikimui, įskaitant nelaimingus atsitikimus, gaivalines nelaimes, ekstremaliąsias visuomenės sveikatos situacijas, pvz., pandemijas, **hibridines grėsmes** [...] **ar kita** priešiškų subjektų keliamą grėsmę, įskaitant teroristinius nusikaltimus. Atlikdamos šiuos rizikos vertinimus, valstybės narės turėtų atsižvelgti į kitą bendro pobūdžio arba konkretaus sektoriaus rizikos vertinimą, atliktą pagal kitus Sąjungos teisės aktus, ir turėtų įvertinti sektorių priklausomybę, įskaitant priklausomybę nuo kitų valstybių narių ir trečiųjų šalių. Rizikos vertinimo rezultatai turėtų būti naudojami ypatingos svarbos subjektų nustatymo procese ir padėti šiems subjektams laikytis [...] **ju** atsparumo reikalavimų [...];

- (12) siekiant užtikrinti, kad visiems atitinkamiems subjektams būtų taikomi tie reikalavimai, ir šiuo atžvilgiu sumažinti skirtumus, svarbu nustatyti suderintas taisykles, kurios sudarytų sąlygas nuosekliai nustatyti ypatingos svarbos subjektus visoje Sąjungoje, kartu [...] sudarant sąlygas valstybėms narėms **vykdyti savo sprendimų priėmimo įgaliojimus, deramai atsižvelgiant į šių subjektų, kaip paslaugų jų teritorijoje teikėjų, vaidmenį ir svarbą** [...]. Todėl reikėtų parengti ypatingos svarbos subjektų nustatymo kriterijus. Veiksmingumo [...] ir teisinio tikrumo sumetimais taip pat reikėtų **išdėstyti** tinkamas pranešimo ir bendradarbiavimo taisykles, susijusias su tokiu ypatingos svarbos subjektų nustatymu ir jo teisiniais padariniais. Valstybės narės, siekdamos sudaryti sąlygas Komisijai įvertinti, ar ši direktyva taikoma teisingai, turėtų pateikti Komisijai kuo [...] konkretesnę atitinkamą informaciją ir, bet kuriuo atveju, esminių paslaugų sąrašą, nurodyti nustatytų ypatingos svarbos subjektų skaičių pagal kiekvieną priede nurodytą sektorių ir pasektorį, [...] ir, **jei taikomos, [...]**ribas [...]; **šie duomenys gali būti pateikti atskirai arba apibendrinta forma, t. y. informacija gali būti pateikta kaip vidurkiai ir suskirstyta pagal geografinę teritoriją, metus, sektorių, pasektorį ar kita, ir jie gali apimti informaciją apie įvairius pateiktus rodiklius;**
- (13) **atsižvelgdamos į 6 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, valstybės narės** taip pat turėtų nustatyti kriterijus, pagal kuriuos būtų nustatomas tokių incidentų sukulto trikdomojo poveikio mastas. Tie kriterijai turėtų būti grindžiami Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2016/1148²⁰ nustatytais kriterijais siekiant pasinaudoti valstybių narių įdirbiu nustatant tuos operatorius ir šioje srityje sukaupia patirtimi;

²⁰ 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti (OL L 194, 2016 7 19, p. 1).

(13a) pagal sektorines Sąjungos teisės nuostatas reikalaujama, kad bankų, finansų rinkos infrastruktūros ir skaitmeninės infrastruktūros sektorių subjektai, kurie gali būti laikomi ypatingos svarbos subjektais pagal šią direktyvą, įvertintu atitinkama rizika, imtusi priemonių savo atsparumui užtikrinti ir praneštu apie incidentus. Atsižvelgiant į tai, kad tie reikalavimai yra bent lygiaverčiai šioje direktyvoje nustatytiems atitinkamoms pareigoms, 9a straipsnio ir III–V skyrių nuostatos tiems subjektams turėtų nebūti taikomos, kad būtų išvengta dubliavimosi ir nereikalingos naštos subjektams. Todėl tiems subjektams neturėtų būti taikomos ir VI skyriuje išdėstytos konkrečios nuostatos dėl priežiūros ir vykdymo užtikrinimo. Tačiau siekiant sustiprinti visos vidaus rinkos atsparumą ir išlaikyti valstybių narių kompetentingų institucijų pastangų ir priežiūros nuoseklumą ir visapusišką pobūdį, specialiai ypatingos svarbos subjektų atsparumo didinimui skirtos strategijos, rizikos vertinimai ir paramos priemonės, kaip nustatyta šios direktyvos II skyriuje, taip pat turėtų būti taikomos tuose konkrečiuose sektoriuose. Be to, valstybės narės, atsižvelgdamos į konkrečią bankų, finansų rinkos infrastruktūros ir skaitmeninės infrastruktūros sektorių subjektams taikomą sistemą, vis tiek turėtų nustatyti, kurie tų sektorių subjektai gali būti laikomi ypatingos svarbos subjektais;

(13b) be to, siekiant to paties tikslo – išvengti dubliavimosi ir nereikalingos naštos ypatingos svarbos subjektams – šia direktyva turėtų būti nustatyta bendrai taikoma lygiavertiškumo sistema. Taigi, tam tikrose aiškiai nustatytose srityse valstybės narės kaip lygiavertes gali pripažinti tas priemones, kurios yra lygiavertės priemonės pagal šią direktyvą ir kurių jau ėmėsi bet kuriam sektoriui priklausantys ypatingos svarbos subjektai, kad įvykdytu savo pareigas pagal konkrečių sektorių Sąjungos teisės aktus. Atitinkamai valstybės narės turėtų turėti galimybę ypatingos svarbos subjektams, kiek tai susiję su pripažintomis lygiavertėmis priemonėmis, netaikyti konkrečių priemonių, kurias reikalaujama taikyti pagal šią direktyvą;

- (14) Direktyvoje XXXX/XXXX [TIS 2 direktyva] reikalaujama, kad subjektai imtusi tinkamų techninių ir organizacinių priemonių, kad galėtų valdyti tinklą ir informacinių sistemų, kurias tie paslaugų teikėjai naudoja teikdami paslaugas, saugumui kylančią riziką, taip pat pranešti apie didelius incidentus ir kibernetines grėsmes. Grėsmės tinklų ir informacinių sistemų saugumui gali būti skirtingos kilmės, todėl [TIS 2 direktyvoje] taikomas visų rūšių pavojus apimantis požiūris, į kuri įtraukta tinklų bei informacinių sistemų ir jų fizinės aplinkos apsauga. Skaitmeninės infrastruktūros sektoriui priklausantys subjektai iš esmės remiasi tinklų ir informacinių sistemomis, todėl pagal [TIS 2 direktyva] tiems subjektams nustatytomis pareigomis turi būti visapusiškai atsižvelgiama į tokių sistemų fizinį saugumą – tai turi būti jų kibernetiniam saugumui kylančios rizikos valdymo ir ataskaitų teikimo pareigų dalis. [...] [...] Tačiau valstybės narės, atsižvelgdamos į skaitmeninės infrastruktūros sektoriaus subjektų paslaugų, teikiamų ypatingos svarbos subjektams, priklausantiems visiems kitiems atitinkamiems ekonomikos sektoriams, svarbą [...], *mutatis mutandis* remdamosi šioje direktyvoje nustatytais kriterijais ir naudodamos joje numatytą procedūrą, turėtų nustatyti, kad skaitmeninės infrastruktūros sektoriui priklausantys subjektai yra ypatingos svarbos subjektai; [...]

(15) ES finansinių paslaugų *acquis* yra nustatyti finansų subjektams taikomi išsamūs reikalavimai, susiję su bet kokios jiems kylančios rizikos, įskaitant veiklos riziką, valdymu ir veiklos tęstinumo užtikrinimu. Tai apima Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) N. 648/2012²¹, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/65/ES²² ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 600/2014²³, taip pat Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 575/2013²⁴ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/36/ES²⁵. Ši [...] **reguliavimo** sistema **bus papildyta** Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu XX/MMMM [pasiūlytas Reglamentas dėl skaitmeninės veiklos atsparumo finansų sektoriuje (toliau – DORA reglamentas)²⁶], kuriame nustatyti finansų įmonėms taikomi reikalavimai valdyti IRT riziką, įskaitant fizinių IRT infrastruktūros objektų apsaugą.

²¹ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

²² 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

²³ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

²⁴ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl pradžios reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

²⁵ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

²⁶ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl skaitmeninės veiklos atsparumo finansų sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1060/2009, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014 ir (ES) Nr. 909/2014, COM(2020) 595.

Kadangi priedo 3 ir 4 punktuose išvardytų subjektų atsparumas yra visapusiškai aptartas ES finansinių paslaugų *acquis*, šie subjektai, **panašiai kaip skaitmeninės infrastruktūros sektoriaus subjektai**, [...] turi būti **nustatyti kaip** ypatingos svarbos subjektai **išskirtinai** [...] šios direktyvos [...] **1–9 straipsnių** tikslais. Siekiant užtikrinti nuoseklų veiklos rizikos ir skaitmeninio atsparumo taisyklių taikymą finansų sektoriuje, valstybių narių parama, skirtą bendram finansinių subjektų, lygiaverčių ypatingos svarbos subjektams, atsparumui didinti, [...] **galėtu** užtikrinti pagal [DORA reglamento] 41 straipsnį paskirtos institucijos **arba pagal šią direktyvą paskirtos institucijos**, be to, turėtų būti **nuosekliai** [...] laikomasi [...] **taikytinuose** teisės aktuose nustatytų procedūrų;

- (16) valstybės narės turėtų paskirti institucijas, kurios būtų kompetentingos prižiūrėti šios direktyvos taisyklių taikymą ir, kai būtina, užtikrinti jų vykdymą, taip pat turėtų užtikrinti, kad toms institucijoms būtų suteikti tinkami įgaliojimai ir ištekliai. Atsižvelgiant į nacionalinių valdymo struktūrų skirtumus ir siekiant apsaugoti jau nustatytą tvarką atskiruose sektoriuose arba Sąjungos priežiūros ir reguliavimo įstaigas ir išvengti dubliavimo, valstybės narės turėtų turėti galimybę paskirti daugiau nei vieną kompetentingą instituciją. Tokiu atveju jos turėtų aiškiai atskirti konkrečių institucijų atitinkamas užduotis ir užtikrinti sklandų ir veiksmingą jų bendradarbiavimą. Visos kompetentingos institucijos taip pat turėtų bendradarbiauti platesniu mastu su kitomis atitinkamomis institucijomis nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis;
- (17) siekiant palengvinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir komunikaciją ir sudaryti sąlygas veiksmingam šios direktyvos įgyvendinimui, kiekviena valstybė narė turėtų, nedarydama poveikio konkrečių sektorių Sąjungos teisiniams reikalavimams, [...] [...] paskirti **viena nacionalinį** bendrąjį informacinį centrą, atsakingą už koordinavimą klausimais, susijusių su ypatingos svarbos subjektų atsparumu ir tarpvalstybiniu bendradarbiavimu Sąjungos lygmeniu šiuo atžvilgiu;

- (18) [...] kompetentingos institucijos, paskirtos pagal [...] **šia direktyva, ir institucijos, paskirtos pagal [TIS 2 direktyva], turėtų bendradarbiauti ir nacionaliniu lygmeniu keistis informacija** [...] dėl kibernetiniam saugumui kylančios **rizikos, kibernetinių grėsmių bei incidentų** ir **nekibernetinės rizikos, grėsmių** bei incidentų, darančių poveikį [...] **ypatingos svarbos subjektams, taip pat dėl atitinkamų priemonių, kurių ėmėsi pagal [TIS 2 direktyva] ir šią direktyvą paskirtos kompetentingos institucijos;**
- (19) valstybės narės turėtų remti ypatingos svarbos subjektus jiems stiprinant savo atsparumą, laikantis šioje direktyvoje nustatytų pareigų ir kartu nedarant poveikio pačių subjektų teisinei atsakomybei užtikrinti tokią atitiktį. Valstybės narės visų pirma galėtų parengti rekomendacinę medžiagą ir metodiką, padėti rengti pratybas siekiant išbandyti jų atsparumą ir teikti **patarimus ir** mokymą ypatingos svarbos subjektų darbuotojams. Be to, atsižvelgdamos į subjektų ir sektorių tarpusavio priklausomybę, valstybės narės turėtų [...] **sudaryti palankias sąlygas** ypatingos svarbos subjektams savanoriškai dalytis informacija, nedarant poveikio Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo nustatytų konkurencijos taisyklių taikymui;
- (19a) siekiant padidinti valstybių narių nustatytų ypatingos svarbos subjektų atsparumą ir sumažinti tiems subjektams tenkančią administracinę naštą, valstybių narių paskirtosios kompetentingos institucijos turėtų dalyvauti konsultacijose, kai to reikia nuosekliam direktyvos taikymui užtikrinti. Į tokias konsultacijas turėtų būti išitraukiama bet kurios suinteresuotosios kompetentingos institucijos prašymu, o jose daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama tam, kad būtų užtikrintas suderintas požiūris į tarpusavyje susijusius ypatingos svarbos subjektus, kurie naudoja ypatingos svarbos infrastruktūrą, kuri yra fiziškai sujungta tarp dviejų ar daugiau valstybių narių, kurie priklauso toms pačioms grupėms ar įmonių struktūroms arba kurie yra nustatyti kaip ypatingos svarbos subjektai vienoje valstybėje narėje ir teikia esmines paslaugas kitoms valstybėms narėms arba kitose valstybėse narėse;**

- (20) [...] ypatingos svarbos subjektai turėtų visapusiškai suprasti [...] jiems kylančią atitinkamą riziką ir turėtų turėti pareigą tą riziką išanalizuoti. Šiuo tikslu jie turėtų atlikti rizikos vertinimus, kai tai yra būtina atsižvelgiant į jų konkrečias aplinkybes ir šios rizikos raidą, tačiau bet kuriuo atveju rizika turi būti įvertinama kas ketverius metus. Ypatingos svarbos subjektų atliekami rizikos vertinimai turėtų būti grindžiami valstybių narių atliktu rizikos vertinimu. **Jeį ypatingos svarbos subjektai jau yra atlikę šios rizikos ir priklausomybės vertinimą, kaip nustatyta 10 straipsnyje, pagal kitus Sąjungos ar nacionalinės teisės aktus, valstybės narės gali visiškai arba iš dalies pripažinti šių esamų rizikos vertinimų lygiavertiškumą;**
- (21) ypatingos svarbos subjektai turėtų imtis organizacinių, **saugumo** ir techninių priemonių, kurios būtų tinkamos ir proporcingos atsižvelgiant į riziką, su kuria jie susiduria, kad galėtų užkirsti kelią incidentui, **apsisaugoti nuo jo, i jį reaguoti**, atlaikyti tokį incidentą, jį sušvelninti, įveikti, prisitaikyti prie jo ir po jo atsigausti. [...] **Nors** ypatingos svarbos subjektai turėtų imtis priemonių [...] **pagal 11 straipsnį**, informacija apie priemones ir jų mastas turėtų būti tokie, kad tinkamai ir proporcingai atspindėtų įvairią riziką, kurią kiekvienas subjektas nustatė atlikdamas savo rizikos vertinimą, ir tokio subjekto ypatumus. **Kad paskatintų nuoseklų požiūrį visos Sąjungos mastu, Komisija, pasikonsultavusi su Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupe, turėtų priimti neprivalomas gaires, kuriose būtų išsamiau išdėstytos tos techninės, saugumo ir organizacinės priemonės. Kiekvienas ypatingos svarbos subjektas, vykdydamas savo pareigas pagal šią direktyvą, turėtų paskirti ryšiu palaikymo ar lygiavertį pareigūną kaip kontaktų su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis centru;**
- (22) atsižvelgdami į veiksmingumą ir atskaitomybę, ypatingos svarbos subjektai turėtų atsparumo plane arba tokiam planui lygiaverčiame dokumente ar dokumentuose tiek išsamiai, kad tinkamai pasiektų šiuos tikslus, aprašyti [...] priemones, **kurių jie imasi**, kartu atsižvelgdami į nustatytą riziką, ir tą planą taikyti praktikoje. Toks lygiavertis dokumentas ar dokumentai gali būti parengiami laikantis **nacionalinės teisės arba** tarptautiniuose susitarimuose dėl fizinės apsaugos, kurių šalimis yra valstybės narės, išplėtotų reikalavimų ir standartų, įskaitant, kai tinkama, Branduolinių medžiagų ir branduolinių objektų fizinės saugos konvenciją;

(23) [...] ²⁷ [...] ²⁸ [...] ²⁹ [...] [...] ³⁰ [...]

kituose nacionalinės arba Sąjungos teisės aktuose gali būti reikalaujama, kad ypatingos svarbos subjektai nustatytų atsparumo priemones, lygiavertes nustatytoms 11 straipsnyje. Valstybės narės gali pasirinkti visiškai arba iš dalies pripažinti šių priemonių ir 11 straipsnyje nurodytų priemonių lygiavertiškumą arba užtikrinti, kad ypatingos svarbos subjektai tas priemones aprašytų atsparumo plane arba lygiaverčiame dokumente ar dokumentuose;

27 [...]
 28 [...]
 29 [...]
 30 [...]

(24) vis didesnį nerimą kelia rizika, kad ypatingos svarbos subjektų darbuotojai **ar rangovai piktnaudžiaus savo prieigos teisėmis subjekto organizacijoje, kad pakenktų ir sukeltų žalą. Ta rizika gali pagrįsti poreiki numatyti konkrečia procedūra, pagal kurią atliekamas asmenų, paskirtų vykdyti didesnės rizikos funkcijas ar galimybę patekti į tam tikras ypatingos svarbos subjektų erdves, asmens patikrinimas [...].** Todėl būtina sudaryti sąlygas **valstybėms narėms, kai tikslinga, leisti** ypatingos svarbos subjektams prašyti atlikti **aiškiai apibrėžtu kategoriju** [...] asmenų patikrinimus ir užtikrinti, kad [...] tie prašymai [...] būtų įvertinti laikantis **nacionalinės teisės aktuose ir pagal nacionalines procedūras nustatytų kriterijų. Kai aktualu ir taikytina, tokie asmenų patikrinimai grindžiami iš Europos nuosprendžių registru informacinės sistemos (ECRIS)³¹ gauta informacija ir, kai aktualu ir taikytina, taip pat gali būti grindžiami antrosios kartos Šengeno informacinės sistema (SIS II)³², žvalgybos duomenimis ir visa kita turima objektyvia informacija, kuri gali būti būtina siekiant nustatyti atitinkamo asmens tinkamumą dirbti pareigose, dėl kurių ypatingos svarbos subjektas paprašė atlikti asmens patikrinimą;**

³¹ **Tarybos pamatinis sprendimas 2009/315/TVR ir 2019 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/816, OL L 135, p. 1.**

³² **2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose, kuriuo iš dalies keičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2007/533/TVR ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1986/2006 ir Komisijos sprendimas 2010/261/ES, OL L 312, p. 56.**

- (25) ypatingos svarbos subjektai turėtų kuo greičiau, kiek tai pagrįstai įmanoma atsižvelgiant į susiklosčiusias aplinkybes, pranešti valstybių narių kompetentingoms institucijoms apie incidentus, dėl kurių stipriai sutrinka arba gali būti stipriai sutrikdyta jų [...] **esminių paslaugų teikimo** veikla. Pranešimas turėtų sudaryti sąlygas kompetentingoms institucijoms greitai ir tinkamai reaguoti į incidentus ir susidaryti išsamų vaizdą apie bendrą riziką, su kuria susiduria ypatingos svarbos subjektai. Šiuo tikslu reikėtų nustatyti pranešimo apie tam tikrus incidentus procedūrą ir numatyti parametrus, kuriais remiantis būtų nustatoma, ar faktinis arba potencialus sutrikdymas yra stiprus ir ar dėl to reikėtų pranešti apie incidentus. Atsižvelgiant į galimą tokių sutrikdymų tarpvalstybinį poveikį, valstybės narės turėtų nustatyti procedūrą, kurią taikydamos jos informuotų kitas paveiktas valstybes nares per bendruosius informacinius centrus;
- (26) nors ypatingos svarbos subjektai paprastai veikia naudodami vis labiau sujungtus paslaugų teikimo tinklus ir infrastruktūros objektus ir dažnai esmines paslaugas teikia daugiau nei vienoje valstybėje narėje, kai kurie iš šių subjektų Sąjungos mastu yra ypač reikšmingi, nes teikia esmines paslaugas [...] **daugiau nei trečdaliui arba daugiau nei trečdalyje valstybių narių**, todėl Sąjungos lygmeniu **jiems galėtų būti teikiama konkreti parama**. Todėl reikėtų nustatyti [...] **patariamųjų misijų** taisyklės, taikomas tokiems Europos mastu ypač reikšmingiems ypatingos svarbos subjektams. Šios taisyklės nedaro poveikio šioje direktyvoje nustatytoms priežiūros ir vykdymo užtikrinimo taisyklėms;

- (27) **Gavus vienos ar daugiau valstybių narių, kurioje ar kuriai teikiamos esminės paslaugos, arba Komisijos pagrįsta prašyma**, jeigu [...] norint patarti ypatingos svarbos subjektui pareigų [...] laikymosi klausimais arba įvertinti Europos mastu ypač reikšmingo ypatingos svarbos subjekto atitiktį reikalavimams, būtina papildoma informacija, Komisija, susitarusi su valstybe nare, kurioje yra tas subjektas [...], turėtų **galėti** surengti patariamąją misiją, kad įvertintų to subjekto taikomas priemones. Siekiant užtikrinti, kad tokios patariamąsios misijos būtų vykdomos tinkamai, reikėtų nustatyti papildomas taisykles, visų pirma dėl jų organizavimo ir atlikimo, tolesnių veiksmų ir atitinkamų Europos mastu ypač reikšmingų ypatingos svarbos subjektų pareigų. Patariamąsios misijos, nedarant poveikio valstybių narių, kuriose vykdoma patariamoji misija, ir atitinkamo subjekto poreikiui laikytis šios direktyvos taisyklių, turi būti vykdomos laikantis išsamių tos valstybės narės teisės taisyklių, pvz., dėl tikslų sąlygų, kurios turi būti įvykdomos siekiant gauti leidimą patekti į atitinkamas patalpas arba susipažinti su dokumentais, ir teisminės teisių gynimo tvarkos. Prireikus dėl konkrečios kompetencijos, reikalingos tokioms misijoms, būtų galima kreiptis į Reagavimo į nelaimės koordinavimo centrą;
- (28) siekiant paremti Komisiją ir palengvinti [...] **valstybių narių tarpusavio** bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija, įskaitant geriausią patirtį, susijusią su šioje direktyvoje aptartais klausimais, reikėtų sudaryti Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupę, kuri veiktų kaip Komisijos ekspertų grupė. Valstybės narės turėtų stengtis užtikrinti veiksmingą ir efektyvų savo kompetentingų institucijų atstovų, paskirtų į Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupę, bendradarbiavimą, **be kita ko, paskirdamos atitinkamus asmens patikimumo pažymėjimus turinčius narius**. Grupė savo užduotis turėtų pradėti vykdyti praėjus šešiesiems mėnesiams nuo šios direktyvos įsigaliojimo, kad suteiktų papildomų priemonių tinkamam bendradarbiavimui užtikrinti šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpiu. **Ši grupė turėtų užtikrinti sąveiką su atitinkamais kitų konkrečių sektorių ekspertų darbo grupėmis;**

(29) siekdama šios direktyvos tikslų ir nedarydama poveikio valstybių narių ir ypatingos svarbos subjektų teisinei pareigai užtikrinti atitiktį jų atitinkamoms direktyvoje nustatytoms pareigoms, Komisija, kai, jos manymu, tai yra tinkama, turėtų imtis tam tikros rėmimo veiklos, kuria siekiama palengvinti šių pareigų laikymąsi. Komisija, teikdama paramą valstybėms narėms ir ypatingos svarbos subjektams vykdant savo pareigas pagal šią direktyvą, turėtų naudoti esamas struktūras ir priemones, pvz., nustatytas pagal Sąjungos civilinės saugos mechanizmą ir Europos ypatingos svarbos infrastruktūros apsaugos referenciniame tinkle. **Finansiniai ištekliai šiai rėmimo veiklai turėtų būti skiriami pagal sutartus daugiametės finansinės programos asignavimus ir turėtų būti visu pirma finansuojami iš turimo paketo, numatyto 2021–2027 m. laikotarpiui iš Vidaus saugumo fondo lėšų;**

(30) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų kompetentingos institucijos turėtų tam tikrus konkrečius įgaliojimus tinkamai taikyti šią direktyvą ir užtikrinti jos vykdymą ypatingos svarbos subjektų atžvilgiu, kai šie subjektai patenka į valstybių narių jurisdikciją, kaip nustatyta šioje direktyvoje. Šie įgaliojimai visų pirma turėtų apimti įgaliojimus atlikti patikrinimus, priežiūrą ir auditą, reikalauti, kad ypatingos svarbos subjektai pateiktų informaciją ir įrodymus, susijusius su priemonėmis, kurių jie ėmėsi, kad laikytųsi savo pareigų, ir prireikus priimti įsakymus dėl nustatytų pažeidimų ištaisymo. Priimdamos tokius įsakymus, valstybės narės neturėtų reikalauti priemonių, kurios nėra būtinos ar neproporcingos siekiant užtikrinti atitinkamo ypatingos svarbos subjekto atitiktį, visų pirma atsižvelgiant į pažeidimo rimtumą ir ypatingos svarbos subjekto ekonominį pajėgumą. Bendriau tariant, šie įgaliojimai turėtų būti neatsiejami nuo tinkamų ir veiksmingų apsaugos priemonių, kurios turi būti nustatytos nacionalinėje teisėje laikantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje nustatytų reikalavimų. Vertindamos, kaip ypatingos svarbos subjektas laikosi šioje direktyvoje jam nustatytų pareigų, kompetentingos institucijos, paskirtos pagal šią direktyvą, turėtų galėti prašyti pagal TIS 2 direktyvą paskirtų kompetentingų institucijų [...] **pasinaudoti savo priežiūros ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimais esminio subjekto, kuriam taikoma [TIS 2 direktyva] ir kuris taip pat nustatytas kaip ypatingos svarbos subjektas pagal šią direktyvą, atžvilgiu.** Šiuo tikslu šios kompetentingos institucijos turėtų bendradarbiauti ir keistis informacija;

[...] ³³ [...]

- (32) siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011³⁴;

³³ [...]

³⁴ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (33) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. užtikrinti esminių paslaugų teikimą vidaus rinkoje siekiant išlaikyti gyvybiškai svarbias visuomenės funkcijas arba ekonominę veiklą ir didinti tokias paslaugas teikiančių ypatingos svarbos subjektų atsparumą, valstybės narės negali deramai pasiekti ir tų tikslų dėl veiksmo masto bei poveikio būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame 5 straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (34) todėl direktyva 2008/114/EB turėtų būti panaikinta,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS, TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šia direktyva nustatomos:
 - a) valstybių narių pareigos imtis [...] **konkrečiu** priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti esminių paslaugų teikimą vidaus rinkoje, kad būtų palaikomos gyvybiškai svarbios visuomenės funkcijos arba ekonominė veikla, **patenkančiu į SESV 114 straipsnio taikymo sritį**, visų pirma pareiga nustatyti ypatingos svarbos subjektus [...] [...] ir **remti juos, kad jie galėtų** laikytis savo pareigų;
 - b) ypatingos svarbos subjektų pareigos didinti savo atsparumą ir [...] gebėjimą teikti šias paslaugas vidaus rinkoje;
 - c) [...] priežiūros ir vykdymo užtikrinimo taisyklės [...];
 - d)** [...] Europos mastu ypač reikšmingų [...] ypatingos svarbos subjektų [...] **nustatymo taisyklės** [...] **ir ju patariamąsias misijas**;

e) bendros bendradarbiavimo ir ataskaitų teikimo apie šios direktyvos nuostatu taikymą teikimo procedūros.

2. Ši direktyva, nedarant poveikio 7 straipsniui, netaikoma klausimams, kurie reglamentuojami Direktyvoje (ES) XX/MMMM [Pasiūlymas dėl direktyvos dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti (toliau – TIS 2 direktyva)].
3. Jeigu pagal konkretaus sektoriaus Sąjungos teisės aktą reikalaujama, kad ypatingos svarbos subjektai imtųsi priemonių [...], ir jeigu tie reikalavimai **pripažistami kaip** bent jau lygiaverčiai šioje direktyvoje nustatytais pareigoms, atitinkamos šios direktyvos nuostatos, įskaitant VI skyriaus nuostatas dėl priežiūros ir vykdymo užtikrinimo, netaikomos.
4. Nedarant poveikio SESV 346 straipsniui, informacija, kuri yra konfidenciali pagal Sąjungos ir nacionalines taisykles, kaip antai taisykles dėl verslo konfidencialumo, keičiamasi su Komisija ir kitomis atitinkamomis institucijomis tik kai tai yra būtina taikant šią direktyvą. Keičiamasi tik tokia informacija, kuri atitinka keitimosi tikslą ir yra jam proporcinga. Keičiantis informacija išsaugomas tos informacijos konfidencialumas ir [...] **atsižvelgiama į valstybių narių saugumą, taip pat į** ypatingos svarbos subjektų saugumą ir komercinius **interesus**.

5. Ši direktyva nedaro poveikio valstybių narių atsakomybei užtikrinti nacionalinį saugumą bei gynybą arba jų įgaliojimams apsaugoti kitas esmines valstybines funkcijas, įskaitant valstybės teritorinio vientisumo užtikrinimą ir viešosios tvarkos palaikymą.

Ši direktyva netaikoma:

- a. **subjektams, kurie nepatenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, ir bet kuriuo atveju visiems subjektams, kurie vykdo veiklą daugiausia gynybos, nacionalinio saugumo, viešojo saugumo arba teisėsaugos srityse, nepriklausomai nuo to, kuris subjektas vykdo tą veiklą ir ar tai yra viešasis, ar privatusis subjektas;**
- b. **subjektams, kurie vykdo veiklą teisminių institucijų, parlamentų arba centrinių bankų veiklos srityse;**
- c. **subjektams, kurie nepatenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, veiklai ir bet kuriuo atveju visai su nacionaliniu saugumu ar gynyba susijusiai veiklai, nepriklausomai nuo to, kuris subjektas vykdo tą veiklą ir ar tai yra viešasis, ar privatusis subjektas.**

Šioje direktyvoje nustatytos pareigos nereiškia, kad bus teikiama informacija, kurios atskleidimas prieštarauja esminiams valstybių narių nacionalinio saugumo, viešojo saugumo ar gynybos interesams.

6. Ši direktyva nedaro poveikio Sąjungos teisei dėl asmens duomenų apsaugos, visų pirma Reglamentui (ES) 2016/679³⁵ ir Direktyvai 2002/58/EB³⁶.

³⁵ **2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokiu duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB, OL L 119, 2016 5 4, p. 1.**

³⁶ **2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje, OL L 201, 2002 7 31, p. 37.**

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) ypatingos svarbos subjektas – [...] priede **pateiktos lentelės trečioje skiltyje** nurodytai **kategorijai priklausantis** [...] viešasis arba privatusis subjektas, kuris valstybės narės sprendimu pagal 5 straipsnį nustatytas kaip ypatingos svarbos subjektas;
 - 2) atsparumas – **ypatingos svarbos subjekto** [...] gebėjimas užkirsti kelią incidentui, [...] **apsisaugoti nuo tokio incidento, jį reaguoti**, atlaikyti tokį incidentą, jį sušvelninti, įveikti, prisitaikyti prie jo [...] ir po jo atsigauti;
 - 3) incidentas – įvykis, kuris gali **stipriai** sutrikdyti arba sutrikdo [...] **esminių paslaugų teikimą**;
 - 4) **ypatingos svarbos** infrastruktūra – turtas, **patalpos, iranga, tinklas**, sistema arba jų dalis, būtini [...] **esminių paslaugų teikimui**;
 - 5) esminė paslauga – paslauga, kuri yra [...] **būtinai reikalinga** siekiant užtikrinti gyvybiškai svarbias visuomenės funkcijas arba ekonominę veiklą;
- [...]
- 7) rizikos vertinimas – [...] **bendras procesas, kurį įgyvendina nacionalinės kompetentingos institucijos pagal 4 straipsnį arba ypatingos svarbos subjektai pagal 10 straipsnį, kad nustatytų** [...] **atitinkamų grėsmių, pažeidžiamumo ir rizikos** [...] pobūdį ir mastą, dėl kurio galėtų [...] **kilti incidentas**.

2a straipsnis

Būtinasis suderinimas

Nedarant poveikio jų pareigoms pagal Sąjungos teisę, valstybės narės gali priimti ar palikti galioti nacionalinės teisės nuostatas aukštesniam ypatingos svarbos subjektų atsparumo lygiui užtikrinti.

II SKYRIUS

NACIONALINĖS YPATINGOS SVARBOS SUBJEKTŲ ATSPARUMO SISTEMOS

3 straipsnis

Ypatingos svarbos subjektų atsparumo strategija

1. Kiekviena valstybė narė ne vėliau kaip per [trejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo] priima ypatingos svarbos subjektų atsparumo **didinimo** strategiją. Šioje strategijoje nustatomi strateginiai tikslai ir politinės priemonės, **grindžiami atitinkamomis galiojančiomis nacionalinėmis ir konkrečių sektorių strategijomis ar dokumentais**, kuriomis siekiama užtikrinti ir išlaikyti aukštą šių ypatingos svarbos subjektų atsparumo lygį ir kurios taikomos bent jau priėdė išvardytiems sektoriams.

2. Strategijoje aptariamai bent jau šie klausimai:

- a) strateginiai tikslai ir prioritetai, kuriais siekiama didinti bendrą ypatingos svarbos subjektų atsparumą atsižvelgiant į tarpvalstybinę ir tarpsektorinę **priklausomybę ir** tarpusavio priklausomybę;
- b) valdymo sistema, padedanti siekti strateginių tikslų ir prioritetų, įskaitant įvairių institucijų, ypatingos svarbos subjektų ir kitų šalių, dalyvaujančių įgyvendinant strategiją, vaidmenų ir pareigų aprašymą;
- c) aprašomos priemonės, kurios yra būtinos siekiant didinti bendrą ypatingos svarbos subjektų atsparumą, įskaitant nacionalinio rizikos vertinimo **aprašymą**, ypatingos svarbos subjektų [...] nustatymo **procesą** ir paramos ypatingos svarbos subjektams priemones, kurių imamasi pagal šį skyrių;
- d) politinė sistema, padedanti užtikrinti [...] kompetentingų institucijų, paskirtų pagal šios direktyvos 8 straipsnį ir pagal [TIS 2 direktyvą], veiksmų koordinavimą siekiant dalytis informacija apie **kibernetiniam saugumui kylančią riziką, kibernetines grėsmes bei incidentus bei nekibernetinę riziką, grėsmes ir** incidentus [...] ir vykdyti priežiūros užduotis.

Strategija atnaujinama **prireikus** ir ne rečiau kaip kas ketverius metus.

3. Valstybės narės **praneša** Komisijai **atitinkamus** savo strategijų **aspektus, įskaitant 2 dalyje nurodytus elementus**, ir jų atnaujinimus per tris mėnesius nuo jų priėmimo.

4 straipsnis

Valstybių narių atliekamas vertinimas

1. Pagal 8 straipsnį paskirtos kompetentingos institucijos sudaro priede nurodytuose sektoriuose teikiamų esminių paslaugų sąrašą. Ne vėliau kaip per [trejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo] ir vėliau prireikus ne rečiau kaip kas ketverius metus jos įvertina [...] **rizika**[...], kad pagal 5 straipsnį [...] nustatytų ypatingos svarbos subjektus ir padėtų jiems imtis priemonių pagal 11 straipsnį.

Rizikos vertinime atsižvelgiama į [...] susijusią gaivalinę ir žmogaus sukeltą riziką, įskaitant nelaimingus atsitikimus, gaivalines nelaimes, ekstremaliąsias visuomenės sveikatos situacijas, **hibridines grėsmes ar kita** priešišku subjektu keliamą grėsmę, įskaitant teroristinius nusikaltimus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2017/541³⁷.

Atlikdamos rizikos vertinimą, valstybės narės atsižvelgia [...] **bent jau į**:

- a) bendrą rizikos vertinimą, atliktą pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 1313/2013/ES³⁸ 6 straipsnio 1 dalį;
- b) kitus susijusius rizikos vertinimus, atliktus pagal atitinkamų konkrečių sektorių Sąjungos teisės aktų reikalavimus, įskaitant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/941³⁹, [...] Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1938⁴⁰, **Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/18/ES⁴¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB⁴²**;

³⁷ 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 2005/671/TVR (OL L 88, 2017 3 31, p. 6).

³⁸ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924).

³⁹ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/941 dėl pasirengimo valdyti riziką elektros energijos sektoriuje, kuriuo panaikinama Direktyva 2005/89/EB (OL L 158, 2019 6 14, p. 1).

⁴⁰ 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010 (OL L 280, 2017 10 28, p. 1).

⁴¹ **2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/18/ES dėl didelių, su pavojingomis cheminėmis medžiagomis susijusių avarių pavojaus kontrolės, iš dalies keičianti ir vėliau panaikinanti Tarybos direktyvą 96/82/EB (OL L 197, 2012 7 24, p. 1).**

⁴² **2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo (OL L 288, 2007 11 6, p. 27).**

- c) bet kokią **susijusia** riziką, kuri atsiranda dėl priede nurodytų sektorių tarpusavio priklausomybės, įskaitant **priklausomybę nuo** kitose valstybėse narėse ir trečiojoje šalyse [...] **esančiu subjektu**, ir poveikį, kurį vieno sektoriaus **stiprus** sutrikdymas gali turėti kitiems sektoriams;
- d) bet kokią **aktualia** informaciją apie incidentus, apie kuriuos pranešta pagal 13 straipsnį.

Taikant pirmos pastraipos c punktą, valstybės narės, kai tinkama, bendradarbiauja su kitų valstybių narių ir trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis.

- 3. Valstybės narės leidžia ypatingos svarbos subjektams, kuriuos jos nustatė pagal 5 straipsnį, susipažinti su aktualiais 1 dalyje nurodyto rizikos vertinimo elementais. **Ypatingos svarbos subjektams suteikta informacija turi** [...] padėti [...] **jiems** atlikti savo rizikos vertinimą pagal 10 straipsnį ir imtis priemonių savo atsparumui užtikrinti pagal 11 straipsnį.
- 4. Kiekviena valstybė narė pateikia Komisijai **informacija** apie [...]nustatytos rizikos rūšis ir **apibendrintus** rizikos vertinimų rezultatus[...] [...] **per** [...] **tris mėnesius nuo rizikos vertinimo atlikimo**], o paskui – prireikus ir ne rečiau kaip kas ketverius metus.
- 5. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, [...] **parengia** savanorišką bendrą ataskaitų teikimo šabloną, padedantį laikytis 4 dalies reikalavimų.

5 straipsnis

Ypatingos svarbos subjektų nustatymas

1. Ne vėliau kaip per [[...] **ketverius metus** nuo šios direktyvos įsigaliojimo] valstybės narės nustato [...] priede išvardytu sektoriu ir pasektoriu [...] ypatingos svarbos subjektus.
2. Nustatydamos ypatingos svarbos subjektus pagal 1 dalį, valstybės narės atsižvelgia į pagal 4 straipsnį atlikto rizikos vertinimo rezultatus ir taiko **visus** šiuos kriterijus:
 - a) subjektas teikia vieną arba daugiau esminių paslaugų;
 - b) [...] **subjektas ir jo ypatingos svarbos infrastruktūra** yra [...] **nustatymą atliekančios** valstybės narės **teritorijoje** ir
 - c) incidentas galėtų turėti didelį trikdomąjį poveikį **šiu esminių** paslaugu arba kitų esminių paslaugų [...] teikimui priede nurodytuose sektoriuose **pagal 6 straipsnio 1 dalį**.
3. Kiekviena valstybė narė sudaro nustatytų ypatingos svarbos subjektų sąrašą ir užtikrina, kad tiems ypatingos svarbos subjektams apie tai, kad jie nustatyti kaip ypatingos svarbos subjektai, būtų pranešta per vieną mėnesį nuo tokio nustatymo. **Valstybės narės** praneša [...] šiems ypatingos svarbos subjektams [...] apie jų pareigas pagal [...] **III** ir [...] **IV** skyrius ir apie dieną, nuo kurios jiems taikomos [...] **šios** nuostatos, **nedarant poveikio 7 straipsniui**.

Atitinkamiems ypatingos svarbos subjektams [...] III **ir IV skyriu** nuostatos taikomos praėjus [...] **dvylikai mėnesiu** nuo tos dienos, **išskyrus 14 straipsnio 2a dalies nuostatas, kurios taikomos nuo pranešimo dienos.**

4. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šios direktyvos 8 straipsnį paskirtos jų kompetentingos institucijos praneštų kompetentingoms institucijoms [...] paskirtoms pagal [TIS 2 direktyvos] 8 straipsnį, apie ypatingos svarbos subjektų, paskirtų laikantis šio straipsnio, tapatybę ir tai padarytų per vieną mėnesį nuo tokio nustatymo dienos.

[...]

6. [...]

7. Valstybės narės prirėikus ir bet kuriuo atveju ne rečiau kaip kas ketverius metus peržiūri ir, kai tinkama, atnaujina ypatingos svarbos subjektų sąrašą.

Jeigu po tokių atnaujinimų nustatomi papildomi ypatingos svarbos subjektai, taikomos 3 [...] **ir** 4 [...] dalys. Be to, valstybės narės užtikrina, kad ypatingos svarbos subjektams, kurie po tokio atnaujinimo nebelaikomi ypatingos svarbos subjektais, apie tai būtų pranešama ir jie būtų informuojami, kad jiems nuo to pranešimo gavimo dienos nebetaikomos III skyriuje nustatytos pareigos.

6 straipsnis

Didelis trikdomas poveikis

1. Nustatydamas, ar trikdomas poveikis yra didelis, kaip nurodyta 5 straipsnio 2 dalies c punkte, valstybės narės atsižvelgia į šiuos kriterijus:
 - a) naudotojų, kurie priklauso nuo subjekto teikiamos **esminės** paslaugos, skaičių;
 - b) priede nurodytų kitų sektorių priklausomybę nuo tos **esminės** paslaugos;
 - c) pasekmes, kurias incidentai dėl savo masto ir trukmės galėtų sukelti ekonominei ir visuomenės veiklai, aplinkai, [...] viešajam saugumui **bei saugai ir gyventojų sveikatai**;
 - d) subjekto rinkos dalį tokių paslaugų rinkoje;
 - e) geografinę teritoriją, kurioje incidentas gali daryti poveikį, įskaitant bet kokias tarpvalstybines pasekmes;
 - f) subjekto svarbą pakankamam paslaugos lygiui išlaikyti, atsižvelgiant į esamas tos **esminės** paslaugos teikimo alternatyvas.
2. Valstybės narės [...] **per** [...] tris mėnesius [...] **nuo** [...] **ypatingos svarbos subjektu nustatymo**] pateikia Komisijai šią informaciją:
 - a) 4 straipsnio 1 dalyje nurodytą **esminių** paslaugų sąrašą;

- b) kiekviename priede nurodytame sektoriuje ir pasektoryje nustatytų ypatingos svarbos subjektų skaičių [...];
- c) bet kokias ribas, taikomas siekiant sukonkretinti vieną ar daugiau 1 dalyje išvardytų kriterijų, **kurie gali būti pateikti atskirai arba apibendrinta forma**.

Valstybės narės paskui tą informaciją teikia prireikus ir ne rečiau kaip kas ketverius metus.

- 3. Komisija, pasikonsultavusi su Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupe, [...] priima **neprivalomas** gaires, kad palengvintų 1 dalyje nurodytų kriterijų taikymą atsižvelgiant į 2 dalyje nurodytą informaciją.

7 straipsnis

*[...] [...] **Ypatingos svarbos subjektai** [...] bankininkystės, finansų rinkos infrastruktūros ir skaitmeninės infrastruktūros sektoriuose*

[...]

[...]

[...]

Valstybės narės užtikrina, kad 9a straipsnio ir III–VI skyrių nuostatos būtų netaikomos paskirtiems ypatingos svarbos subjektams sektoriuose, nurodytuose priede pateiktos lentelės 3, 4 ir 8 punktuose.

8 straipsnis

Nacionalinės kompetentingos institucijos ir bendrieji informaciniai centrai

1. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną arba daugiau kompetentingų institucijų, atsakingų už teisingą šios direktyvos taisyklių taikymą nacionaliniu lygmeniu ir prireikus vykdymo užtikrinimą (toliau – kompetentinga institucija). Valstybės narės gali paskirti jau veikiančią instituciją arba institucijas.

Kalbant apie ypatingos svarbos subjektus priede pateiktos lentelės 3 ir 4 punktuose nurodytuose sektoriuose, kompetentingomis institucijomis paskirtos institucijos, kai tinkama, yra pagal [DORA reglamento] 41 straipsnį paskirtos kompetentingos institucijos. Kalbant apie priede pateiktos lentelės 8 punkte nurodytus ypatingos svarbos subjektus, paskirtos kompetentingos institucijos, kai tinkama, yra pagal [TIS 2 direktyvos] 8 straipsnį paskirtos kompetentingos institucijos.

Jeigu valstybės narė paskiria daugiau nei vieną instituciją, jos aiškiai nustato konkrečias atitinkamų institucijų užduotis ir užtikrina, kad jos veiksmingai bendradarbiautų vykdydamos savo užduotis pagal šią direktyvą, įskaitant užduotis, susijusias su 2 dalyje nurodyto bendrojo informacinio centro paskyrimu ir veikla.

2. Kiekviena valstybė narė [...] paskiria [...] **vieną nacionalinį** bendrąjį informacinį centrą, kuris vykdo ryšių palaikymo funkciją ir taip užtikrina tarpvalstybinį bendradarbiavimą su kitų valstybių narių [...] **bendrąisiais informaciniais centrais** ir 16 straipsnyje nurodyta Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupe (toliau – bendrasis informacinis centras).

3. Ne vėliau kaip per [[...] **septynerius** metus [...] nuo šios direktyvos įsigaliojimo] ir paskui [...] **kas dvejus metus** bendrieji informaciniai centrai pateikia Komisijai ir Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupei apibendrinamąją ataskaitą apie gautus pranešimus, be kita ko, nurodydami pranešimų skaičių, praneštų incidentų pobūdį ir veiksmus, kurių buvo imtasi pagal 13 straipsnio 3 dalį.

Komisija, bendradarbiaudama su Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupe, parengia savanorišką bendrą ataskaitų teikimo šablona, skirtą pirmesnėje pastraipoje nurodytai apibendrinamajai ataskaitai.

4. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad kompetentinga institucija [...] **ir** [...] **bendrasis informacinis centras** turėtų įgaliojimus ir pakankamai finansinių, žmogiškųjų ir techninių išteklių, kad galėtų veiksmingai ir efektyviai vykdyti [...] **jiems** pavestas užduotis.
5. Valstybės narės užtikrina, kad jų kompetentingos institucijos, kai tinkama, ir laikydamosi Sąjungos ir nacionalinės teisės, konsultuotųsi ir bendradarbiautų su kitomis atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis, [...] **iskaitant atsakingas** už civilinę saugą, teisės saugą ir asmens duomenų apsaugą, taip pat su **ypatingos svarbos subjektais** [...] **ir** atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis [...].
6. Valstybės narės užtikrina, kad jų kompetentingos institucijos, paskirtos pagal šį straipsnį, bendradarbiautų **ir keistusi informacija** su kompetentingomis institucijomis, paskirtomis pagal [TIS 2 direktyvą], kibernetiniam saugumui kylančios rizikos, **kibernetinių grėsmių** ir [...] incidentų **ir nekibernetinės rizikos, grėsmių bei incidentų**, darančių poveikį ypatingos svarbos subjektams, klausimais, taip pat dėl [...] **atitinkamu** priemonių, kurių ėmėsi pagal [TIS 2 direktyvą] ir **šią direktyvą** paskirtos kompetentingos institucijos.
7. Kiekviena valstybė narė praneša Komisijai apie paskirtą kompetentingą instituciją ir bendrąjį informacinį centrą ir tai padaro per tris mėnesius nuo jų paskyrimo dienos, taip pat praneša jų [...] užduotis ir pareigas pagal šią direktyvą, jų kontaktinius duomenis ir bet kokius jų vėlesnius pakeitimus.

Jei valstybės narės nusprendė priede pateiktos lentelės 3, 4 ir 8 punktuose nurodytu ypatingos svarbos subjektų atžvilgiu kompetentingomis institucijomis paskirti kitas institucijas, nei nurodytos 1 dalies antroje pastraipoje, jos tai taip pat aiškiai nurodo Komisijai.

Kiekviena valstybė narė viešai paskelbia apie kompetentingos institucijos ir bendrojo informacinio centro paskyrimą.

8. Komisija skelbia valstybių narių bendrųjų informacinių centrų sąrašą.

9 straipsnis

Valstybių narių parama ypatingos svarbos subjektams

1. Valstybės narės remia ypatingos svarbos subjektų pastangas didinti savo atsparumą. Ta parama gali apimti rekomendacinės medžiagos ir metodikos rengimą siekiant padėti surengti pratybas, kad būtų išbandytas ypatingos svarbos subjektų atsparumas, ir teikti **konsultacijas** **ir** mokymą jų darbuotojams.
2. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos bendradarbiautų ir keistųsi informacija ir gerąja patirtimi su ypatingos svarbos subjektais, veikiančiais priede nurodytuose sektoriuose.
3. Valstybės narės [...] **sudaro sąlygas** savanorišk**am** ypatingos svarbos subjektų dalijim**uisi** informacija į šią direktyvą įtrauktais klausimais, laikantis Sąjungos ir nacionalinės teisės, ypač **islaptintos ir neskelbtinos informacijos**, konkurencijos ir asmens duomenų apsaugos teisės.

9a straipsnis

Valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimas

Valstybės narės konsultuojasi tarpusavyje dėl ypatingos svarbos subjektu, kai tai tikslinga siekiant nuosekliai taikyti šią direktyvą. Tokios konsultacijos rengiamos visu pirma dėl ypatingos svarbos subjektu, kurie:

- a) naudoja ypatingos svarbos infrastruktūra, kuri yra fiziškai sujungta tarp dviejų ar daugiau valstybių narių;
- b) yra įmonių struktūru, kurios yra sujungtos su ypatingos svarbos subjektais kitose valstybėse narėse arba prijungtos prie jų, dalis;
- c) buvo nustatyti kaip ypatingos svarbos subjektai vienoje valstybėje narėje ir teikia esmines paslaugas kitoms valstybėms narėms arba kitose valstybėse narėse.

Konsultacijomis siekiama didinti ypatingos svarbos subjektu atsparumą ir, kai įmanoma, sumažinti jiems tenkančią administracinę naštą.

III SKYRIUS

YPATINGOS SVARBOS SUBJEKTŲ ATSPARUMAS

10 straipsnis

Ypatingos svarbos subjektų atliekamas rizikos vertinimas

Valstybės narės užtikrina, kad ypatingos svarbos subjektai per [...] **dvylika mėnesių** nuo 5 straipsnio 3 dalyje nurodyto pranešimo gavimo dienos ir paskui prareikus, bet ne rečiau kaip kas ketverius metus, remdamosi valstybių narių rizikos vertinimais ir kitais atitinkamais informacijos šaltiniais, įvertintų [...] susijusią riziką, kuri gali sutrikdyti [...] **esminių paslaugų teikimą**.

Ypatingos svarbos subjektų atliekamame rizikos vertinime atsižvelgiama į [...] atitinkamą 4 straipsnio 1 dalyje nurodytą riziką, dėl kurios gali [...] [...] **kilti incidentas**. Jame atsižvelgiama į [...] **kitų priede nurodytų sektorių priklausomybę nuo ypatingos svarbos subjekto teikiamos esminės paslaugos ir į tai, kaip ypatingos svarbos subjektas, teikdamas esmines paslaugas, yra priklausomas nuo kitų priede nurodytų sektorių**, įskaitant, kai tinkama, kaimyninėse valstybėse narėse ir trečiojoje šalyse. [...] **Valstybės narės gali visiškai ar iš dalies pripažinti esamų ypatingos svarbos subjektų atliekamų rizikos vertinimų lygiavertiškumą, jei juose nagrinėjama šiame straipsnyje nurodyta rizika ir priklausomybė**.

11 straipsnis

Ypatingos svarbos subjektų taikomos atsparumo priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad ypatingos svarbos subjektai imtųsi tinkamų ir proporcingų techninių, **saugumo** ir organizacinių priemonių ir taip užtikrintų jų atsparumą, **atsižvelgiant į 4 ir 10 straipsniuose nurodyto rizikos vertinimo rezultatus**, įskaitant priemones, kurios yra būtinos:
 - a) užkirsti kelią incidentams, [...] **tinkamai atsižvelgiant į** nelaimių rizikos mažinimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos priemones;

- b) užtikrinti tinkamą fizinę **patalpų ir ypatingos svarbos infrastruktūros** apsaugą, [...] **tinkamai atsižvelgiant į tokias priemones kaip** tvorų ir kliūčių statymą, perimetro stebėsenos priemones ir taisykles, taip pat aptikimo įrangą ir prieigos kontrolę;
- c) **reaguoti į** tokių incidentų pasekmes, jas atlaikyti ir sušvelninti, [...] **tinkamai atsižvelgiant į** rizikos ir krizės valdymo procedūrų ir protokolų įgyvendinimą ir perspėjimo taisykles;
- d) atsigauti po incidentų, [...] **tinkamai atsižvelgiant į** veiklos tęstinumo priemones ir alternatyvių tiekimo grandinių nustatymą;
- e) užtikrinti tinkamą darbuotojų saugumo valdymą, [...] **tinkamai atsižvelgiant į tokias priemones kaip** ypatingos svarbos funkcijas vykdančių darbuotojų kategorijų nustatymas, prieigos prie [...] **patalpų, ypatingos svarbos** infrastruktūros ir [...] neskelbtinos informacijos teisių suteikimas, taip pat [...] **asmenų kategorijų ir patikimumo tikrinimo procedūrų** nustatymas [...] **pagal** 12 straipsnį;
- f) didinti atitinkamų darbuotojų informuotumą apie a–e punktuose nurodytas priemones, **tinkamai atsižvelgiant į mokymo kursus, informacinę medžiagą ir pratybas.**

2. Valstybės narės užtikrina, kad ypatingos svarbos subjektai turėtų parengtą ir taikytą atsparumo planą arba lygiavertį dokumentą (-us), kuriame (-iuose) [...] aprašomos 1 dalyje nustatytos priemonės. Jeigu ypatingos svarbos subjektai ėmėsi priemonių laikydamiesi kituose Sąjungos, **nacionalinės ar tarptautinės** teisės aktuose nustatytų pareigų [...], **valstybės narės gali visiškai arba iš dalies pripažinti 1 dalyje nurodytų priemonių ir šių priemonių lygiavertiškumą arba užtikrinti, kad ypatingos svarbos subjektai** [...] tas priemones aprašytų atsparumo plane arba lygiaverčiame dokumente (-uose).

2a. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienas ypatingos svarbos subjektas ryšių palaikymo ar lygiavertį pareigūną paskirtų kontaktų su kompetentingomis institucijomis centru.

3. Valstybės narės, kuri nustatė ypatingos svarbos subjektą, prašymu ir atitinkamam ypatingos svarbos subjektui sutikus, Komisija rengia patariamąsias misijas pagal 15 straipsnio [...] 5, 7 ir 8 dalyse nustatytas taisykles, kad patartų atitinkamam ypatingos svarbos subjektui, kaip laikytis savo pareigų pagal III skyrių. Apie patariamąsios misijos išvadas pranešama Komisijai, tai valstybei narei ir atitinkamam ypatingos svarbos subjektui.

4. [...]

Komisija, pasikonsultavusi su Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupe, priima neprivalomas gaires, kuriose išsamiau išdėsto technines, saugumo ir organizacines priemones, kurių gali būti imtasi pagal 1 dalį.

5. Siekdama nustatyti būtinas technines ir metodines specifikacijas, susijusias su 1 dalyje nurodytų priemonių taikymu, Komisija priima įgyvendinimo aktus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 20 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

12 straipsnis

Asmenų patikrinimai

1. Valstybės narės **gali, kai tinkama,** [...] užtikrinti, kad ypatingos svarbos subjektams [...] **būtu leidžiama** pateikti prašymus, kad būtų atlikti patikrinimai asmenų, kurie:
- a) **atlieka didesnės rizikos arba paskirtas funkcijas ypatingos svarbos subjekte arba jo naudai;**
 - b) **yra įgaliojami tiesiogiai ar nuotoliniu būdu naudotis jų patalpomis arba jas prižiūrėti, be kita ko, kai tai susiję su asmenų, turto ar informacijos saugumu; [...], [...]**
 - c) [...] **yra kandidatai,** kuriuos svarstoma įdarbinti eiti [...] [...] pareigas, **susijusias su a ir b punktuose nurodytomis funkcijomis.**
- [...] Tie prašymai įvertinami **per pagrįsta laikotarpį** [...] **ir tvarkomi pagal nacionalinius teisės aktus ir procedūras.**

2. [...] ⁴³ [...] [...]

[...]

[...]

[...]

[...] **Valstybės narės, siekdamos gauti** informacijos apie teistumą iš kitų valstybių narių, **naudojasi Europos nuosprendžių registru informacine sistema** [...] (ECRIS) laikydamosi Tarybos pamatiniame sprendime 2009/315/TVR ir, kai tinkama **ir taikytina**, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/816⁴⁴ nustatytų procedūrų. To pamatinio sprendimo 3 straipsnyje ir to reglamento 3 straipsnio 5 dalyje nurodytos centrinės institucijos atsakymus į prašymus pateikti tokią informaciją pateikia per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos, **laikydamosi to pamatinio sprendimo 8 straipsnio 1 dalies**.

⁴³ [...]

⁴⁴ OL L 135, 2019 5 22, p. 1.

[...]

13 straipsnis

Pranešimas apie incidentus

1. Valstybės narės užtikrina, kad ypatingos svarbos subjektai nepagrįstai nedelsdami praneštų kompetentingai institucijai apie incidentus, kurie stipriai sutrikdo [...] **esminių paslaugų teikimą**. [...] **Siekiant nustatyti reikšmingumą, visu pirma atsižvelgiama į šiuos parametrus:**
 - a) **paveiktų naudotojų skaičių ir dali;**
 - b) **trukmę;**
 - c) **paveikta geografinė vietoje.**

2. [...]

[...]

[...]

[...]

Pranešimuose pateikiama visa prieinama informacija, būtina tam, kad kompetentinga institucija suprastų incidento pobūdį, priežastį ir galimas pasekmes, įskaitant galimybę nustatyti bet kokį tarpvalstybinį incidento poveikį. Dėl tokio pranešimo ypatingos svarbos subjektams netaikoma didesnė atsakomybė.

3. Remdamasi ypatingos svarbos subjekto pranešime pateikta informacija, kompetentinga institucija per [...] bendrąjį informacinį centrą informuoja kitų paveiktų valstybių narių bendruosius informacinius centrus, jeigu incidentas daro arba gali daryti didelį poveikį ypatingos svarbos subjektams ir tolesniam esminių paslaugų teikimui vienoje ar daugiau valstybių narių.

Tai darydamas bendrasis informacinis centras pagal Sąjungos ar nacionalinės teisės aktus [...] informaciją tvarko taip, kad būtų paisoma jos konfidencialumo ir užtikrinami atitinkamo ypatingos svarbos subjekto saugumo ir komercinis interesai.

4. Kompetentinga institucija, gavusi pranešimą pagal 1 dalį, kuo greičiau pateikia [...] ypatingos svarbos subjektui atitinkamą **informacija** [...] dėl tolesnių veiksmų [...], įskaitant informaciją, kuri galėtų padėti ypatingos svarbos subjektui veiksmingai reaguoti į incidentą.

IV SKYRIUS

[...] EUROPOS MASTU YPAČ REIKŠMINGI YPATINGOS SVARBOS SUBJEKTAI

14 straipsnis

*Europos mastu ypač reikšmingų ypatingos svarbos subjektų **nustatymas***

[...]

2. Subjektas laikomas Europos mastu ypač reikšmingu ypatingos svarbos subjektu, jeigu nustatyta, kad jis yra ypatingos svarbos subjektas **pagal 5 straipsnio 1 dalį**, teikia[...] esmines paslaugas daugiau nei trečdalyje ar daugiau nei trečdaliui valstybių narių, ir apie jį, kaip apie tokį subjektą, pranešta [...] pagal [...] **3 dalį**.

2a. Valstybės narės užtikrina, kad ypatingos svarbos subjektas, gavęs 5 straipsnio 3 dalyje nurodytą pranešimą, savo kompetentingai institucijai, paskirtai pagal šios direktyvos 8 straipsnį, pateikia informaciją, kai jis teikia esmines paslaugas daugiau nei trečdaliui arba daugiau kaip trečdalyje valstybių narių, ir, jei taip, kurias esmines paslaugas teikia kurioms valstybėms narėms ar kuriose valstybėse narėse.

Valstybė narė nepagrįstai nedelsdama pateikia Komisijai tą informaciją ir nurodo ypatingos svarbos subjekto tapatybę.

Komisija konsultuojasi su valstybės narės, kuri nustatė tokį ypatingos svarbos subjektą, bei kitos atitinkamos valstybės narės kompetentingomis institucijomis ir ypatingos svarbos subjektu. Šiose konsultacijose kiekviena valstybė narė praneša Komisijai, jei paslaugas, kurias jai teikia ypatingos svarbos subjektas, ji laiko esminėmis paslaugomis.

3. **Jei Komisija, remdamasi 2a dalyje nurodytomis konsultacijomis, nustato, kad atitinkamas ypatingos svarbos subjektas teikia esmines paslaugas daugiau nei trečdaliui arba daugiau nei trečdalyje valstybių narių, [...] [...] jį per atitinkamo subjekto kompetentingą instituciją** informuoja jį, kad jis laikomas Europos mastu ypač reikšmingu ypatingos svarbos subjektu, taip pat informuoja tą subjektą apie jo pareigas pagal šį skyrių ir dieną, nuo kurios jam taikomos tos pareigos.

3a. Šio skyriaus nuostatos atitinkamiems Europos mastu ypač reikšmingiems ypatingos svarbos subjektams taikomos nuo **3 dalyje nurodyto** [...] pranešimo gavimo dienos.

15 straipsnis

[...] Patariamąsios misijos

1. [...]

[...]

Valstybė narė, kurioje yra Europos mastu ypač reikšmingas ypatingos svarbos subjektas, gali prašyti Komisijos surengti patariamąją misiją priemonėms, kurias atitinkamas subjektas taikė, kad įvykdytu savo pareigas pagal III skyrių, įvertinti.

1a. Viena ar daugiau valstybių narių, kurioms arba kuriose teikiama esminė paslauga, arba Komisija taip pat gali prašyti surengti 1 dalyje nurodytą patariamąją misiją. Valstybei narei, kurioje yra Europos mastu ypač reikšmingas ypatingos svarbos subjektas, sutikus, Komisija tokią patariamąją misiją surengia.

2. [...]

Vienos ar daugiau valstybiu nariu, kurioms arba kuriose teikiama esminė paslauga, arba Komisijos pagrįstu prašymu valstybė narė, kurioje yra Europos mastu ypač reikšmingas ypatingos svarbos subjektas, pateikia:

- a. **pagal 10 straipsni atlikto rizikos vertinimo rezultatų santrauką;**
- b. **priemonių, kurių imtasi pagal 11 straipsni, santrauką;**
- c. **priežiūros ar vykdymo užtikrinimo veiksmus, įskaitant atitikties vertinimus arba priimtus nutarimus, kurių jos kompetentinga institucija dėl to subjekto ėmėsi pagal 18 ir 19 straipsnius.**

3. Patariamoji misija apie savo išvadas per tris mėnesius nuo patiriamosios misijos užbaigimo praneša Komisijai, [...] **valstybei narei, kurioje yra Europos mastu ypač reikšmingas ypatingos svarbos subjektas, valstybėms narėms, kurioms arba kuriose teikiama esminė paslauga ir atitinkamam subjektui.**

[...] **Valstybės narės, kurioms arba kuriose teikiama esminė paslauga**, išanalizuoja pranešimą ir prireikus pataria Komisijai dėl to, ar atitinkamas Europos mastu ypač reikšmingas ypatingos svarbos subjektas laikosi savo pareigų pagal III skyrių, ir, kai tinkama, kokių priemonių būtų galima imtis siekiant padidinti to subjekto atsparumą.

Komisija, remdamasi šiais patarimais, valstybei narei, [...]kurioje yra tas subjektas [...], [...] **valstybėms narėms, kurioms arba kuriose teikiama esminė paslauga**, ir tam subjektui perduoda savo **nuomone** apie tai, ar tas subjektas laikosi savo pareigų pagal III skyrių, ir, kai tinkama, kokių priemonių būtų galima imtis siekiant padidinti to subjekto atsparumą.

Ta valstybė narė **užtikrina, kad kompetentinga institucija ir atitinkamas ypatingos svarbos subjektas į tą nuomone** deramai atsižvelgtų [...] ir Komisijai bei[...] **valstybėms narėms, kurioms arba kuriose teikiama esminė paslauga**, pateiktą informaciją apie [...] priemones, kurių jie ėmėsi pagal [...] **ta nuomone**.

4. Kiekvieną patariamąją misiją sudaro ekspertai iš **valstybės narės, kurioje yra Europos mastu ypač reikšmingas ypatingos svarbos subjektas**, valstybių narių, kurioms arba kuriose teikiama esminė paslauga, ir Komisijos atstovai. **Tos** valstybės narės gali pasiūlyti patariamąsios misijos dalyvių kandidatūras. Komisija, **pasikonsultavusi su valstybe nare, kurioje yra ypatingos svarbos subjektas**, kiekvienos patariamąsios misijos narius atrenka ir paskiria atsižvelgdama į jų profesinę kompetenciją ir užtikrina, **kai įmanoma**, geografiniu požiūriu proporcingą atstovavimą [...] visoms toms valstybėms narėms. **Prereikūs, patariamąsios misijos nariai turi turėti galiojantį ir tinkamą asmens patikimumo pažymėjimą**. Komisija sumoka su dalyvavimu patariamojoje misijoje susijusias išlaidas.

Komisija pasirūpina, kad būtų parengta patariamąsios misijos programa, ir tai daro tardamasi su konkrečios patariamąsios misijos nariais ir pritarus valstybei narei, kurioje yra atitinkamas [...] Europos mastu ypač reikšmingas ypatingos svarbos subjektas.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriame nustato taisykles dėl **prašymų pateikimo ir nagrinėjimo**, dėl patariamųjų misijų vykdymo ir ataskaitų rengimo **ir dėl komunikacijos apie Komisijos nuomonę ir taikytas priemones valdymo** procedūrinės tvarkos, **tinkamai atsižvelgiant į atitinkamos informacijos konfidencialumą ir neskelbtiną komercinį pobūdį**. Šis įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 20 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
6. Valstybės narės užtikrina, kad atitinkamas Europos mastu ypač reikšmingas ypatingos svarbos subjektas leistų patariamąsios misijos dalyviams susipažinti su [...] informacija, sistemomis ir įranga, susijusiomis su jo esminių paslaugų teikimu, būtinu [...] **patariamajai misijai vykdyti**.
7. Patariamoji misija vykdoma laikantis taikytinos valstybės narės, kurioje [...] yra **Europos mastu ypač reikšmingas ypatingos svarbos subjektas**, nacionalinės teisės, **paisant tos valstybės narės atsakomybės už nacionalinį saugumą ir jos saugumo interesų apsaugą**.

8. Organizuodama patariamąsias misijas, Komisija atsižvelgia į bet kokių patikrinimų pagal Reglamentą (EB) Nr. 300/2008 ir Reglamentą (EB) Nr. 725/2004 ir bet kokios stebėsenos pagal Direktyvą 2005/65/EB, kuriuos Komisija, kai tinkama, atliko dėl ypatingos svarbos subjektų arba Europos mastu ypač reikšmingų ypatingos svarbos subjektų, ataskaitas.
9. **Kiekvieną kartą, kai rengiama patariamoji misija, Komisija apie tai informuoja Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupę. Valstybė narė, kurioje yra Europos mastu ypač reikšmingas ypatingos svarbos subjektas, ir Komisija tarpusavio mokymosi sumetimais Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupę taip pat informuoja apie patariamąsios misijos apibendrinamąją ataskaitą ir įgytą patirtį.**

V SKYRIUS BENDRADARBIAVIMAS IR ATASKAITŲ TEIKIMAS

16 straipsnis *Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupė*

1. Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupė sudaroma ir pradeda veikti [šeši mėnesiai po šios direktyvos įsigaliojimo]. Ji remia Komisiją ir palengvina [...] **valstybiu nariu** bendradarbiavimą bei keitimąsi informacija su šia direktyva susijusiais klausimais.
2. Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupę sudaro valstybių narių ir Komisijos atstovai, **kai tikslinga, turintys asmens patikimumo pažymėjimą**. Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupė, kai tai yra svarbu vykdant jos užduotis, gali kviesti savo darbe dalyvauti [...] **kitus suinteresuotuosius subjektus**.

Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupei vadovauja Komisijos atstovas.

3. Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupė vykdo šias užduotis:
- a) remia Komisiją padedant valstybėms narėms didinti jų gebėjimus prisidėti prie ypatingos svarbos subjektų atsparumo užtikrinimo pagal šią direktyvą;
 - b) [...] **analizuoja** 3 straipsnyje nurodytų ypatingos svarbos subjektų atsparumo strategijas, [...] **kad nustatytu** su šiomis strategijomis susijusią geriausią patirtį;
 - c) palengvina keitimąsi geriausia patirtimi, susijusia su valstybių narių atliekamu ypatingos svarbos subjektų nustatymu pagal 5 straipsnį, be kita ko, atsižvelgiant į jų tarpvalstybinę priklausomybę, ir susijusia su rizika bei incidentais, [...] **taip pat susijusia su nacionaliniu požiūriu į lygiavertiškumo sistema;**
 - d) prisideda rengiant 6 **straipsnio** 3 dalyje **bei 11 straipsnio 4 dalyje** nurodytas gaires ir, **pagal prašymą**, bet kokius [...] įgyvendinimo aktus pagal šią direktyvą[...];
 - e) [...] **analizuoja** [...] 8 straipsnio 3 dalyje nurodytas apibendrinamąsias ataskaitas;
 - f) keičiasi geriausia patirtimi [...], susijusia su 13 straipsnyje nurodytais pranešimais apie incidentus;
 - g) [...] **aptaria** patariamųjų misijų **apibendrinamąsias** ataskaitas **ir įgyta patirti** pagal 15 straipsnio [...] **9 dali**;
 - h) keičiasi informacija ir geriausia patirtimi mokslinių tyrimų ir plėtros, susijusios su ypatingos svarbos subjektų atsparumu pagal šią direktyvą, klausimais;
 - i) kai aktualu, keičiasi informacija su ypatingos svarbos subjektų atsparumu susijusiais klausimais su atitinkamomis Sąjungos institucijomis, įstaigomis, organais ir agentūromis.

4. Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupė ne vėliau kaip [24 mėnesiai po šios direktyvos įsigaliojimo], o vėliau kas dvejus metus parengia darbo programą dėl veiksmų, kurių reikia imtis siekiant įgyvendinti tikslus ir užduotis, kurie turi atitikti šios direktyvos reikalavimus ir tikslus.
5. Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupė reguliariai ir ne rečiau kaip kartą per metus susitinka su Bendradarbiavimo grupe, sudaryta pagal [TIS 2 direktyvą], kad skatintų [...] bendradarbiavimą ir **palengvintų** keitimąsi informacija.
6. Komisija [...] **priima** įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma procedūrinė tvarka, būtina Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupės veikimui užtikrinti, **vadovaujantis 1 straipsnio 4 dalies nuostatomis**. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 20 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
7. Komisija pateikia Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupei ataskaitą, kurioje apibendrinama valstybių narių pagal 3 straipsnio 3 dalį ir 4 straipsnio 4 dalį pateikta informacija ir tai padaro ne vėliau kaip [treji metai ir [...] **devyni** mėnesiai po šios direktyvos įsigaliojimo], o paskui – prareikus, bet ne rečiau kaip kas ketverius metus.

17 straipsnis

Komisijos parama kompetentingoms institucijoms ir ypatingos svarbos subjektams

1. Komisija, kai tinkama, remia valstybes nares ir ypatingos svarbos subjektus jiems vykdant savo pareigas pagal šią direktyvą.[...] [...] **Komisija parengia** Sąjungos lygmens tarpvalstybinės ir tarpsektorinės rizikos, kylančios esminių paslaugų teikimui, apžvalgą, [...] **rengia** 11 straipsnio 3 dalyje ir 15 straipsnyje[...] nurodytas patariamąsias misijas ir [...] **palengvina valstybių narių ir** ekspertų keitimąsi informacija visoje Sąjungoje.
2. Komisija papildo 9 straipsnyje nurodytą valstybių narių veiklą parengdama geriausios patirties, **rekomendacinę medžiagą** bei metodiką ir plėtodama tarpvalstybinę mokymo veiklą ir pratybas, siekiant išbandyti ypatingos svarbos subjektų atsparumą.
3. **Komisija užtikrina valstybėms narėms finansinių šaltinių prieinamumą jų ypatingos svarbos subjektų atsparumui didinti.**

VI SKYRIUS

PRIEŽIŪRA IR VYKDYMO UŽTIKRINIMAS

18 straipsnis

Įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas

1. Valstybės narės, siekdamos įvertinti, kaip subjektai, kuriuos jos pagal 5 straipsnį nustatė kaip ypatingos svarbos subjektus, laikosi pareigų pagal šią direktyvą, užtikrina, kad kompetentingos institucijos turėtų įgaliojimus ir priemones:
 - a) atlikti **ypatingos svarbos infrastruktūros ir** patalpų, kurias ypatingos svarbos subjektas naudoja teikdamas savo esmines paslaugas, patikrinimus vietoje ir vykdyti ypatingos svarbos subjektų priemonių priežiūrą ne vietoje pagal 11 straipsnį;
 - b) atlikti arba įpareigoti atlikti tų subjektų auditą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos turėtų įgaliojimus ir priemones tais atvejais, kai tai yra būtina jų užduotims pagal šią direktyvą atlikti, reikalauti, kad subjektai, kuriuos jos nustatė kaip ypatingos svarbos subjektus pagal 5 straipsnį, per tų institucijų nustatytą pagrįstą terminą pateiktų:
 - a) informaciją, kuri yra būtina siekiant įvertinti, ar priemonės, kurių tie **subjektai** ėmėsi [...] **savo** atsparumui užtikrinti, atitinka 11 straipsnio reikalavimus;
 - b) veiksmingo šių priemonių įgyvendinimo įrodymus, įskaitant audito, kurį to subjekto sąskaita atliko jo atrinktas nepriklausomas ir kvalifikuotas auditorius, rezultatus.

Kompetentingos institucijos, reikalaudamos pateikti tą informaciją, nurodo reikalavimo tikslą ir konkrečią reikalaujamą informaciją.

3. Nedarant poveikio galimybei nustatyti sankcijas pagal 19 straipsnį, kompetentingos institucijos, po to, kai buvo atlikti 1 dalyje nurodyti priežiūros veiksmai, arba įvertinus 2 dalyje nurodytą informaciją, gali įpareigoti atitinkamus ypatingos svarbos subjektus per šių institucijų nustatytą pagrįstą terminą imtis būtinų ir proporcingų priemonių, kuriomis būtų ištaisytas nustatytas šios direktyvos pažeidimas, ir pateikti toms institucijoms informaciją apie taikytas priemones. Nustatant šiuos įpareigojimus visų pirma atsižvelgiama į pažeidimo rimtumą.
4. Valstybė narė užtikrina, kad 1, 2 ir 3 dalyse nurodyti įgaliojimai būtų įgyvendinami tik taikant tinkamas apsaugos priemones. Šiomis apsaugos priemonėmis visų pirma garantuojama, kad tokiais įgaliojimais būtų naudojamosi objektyviai, skaidriai ir proporcingai ir kad būtų tinkamai apsaugotos paveiktų ypatingos svarbos subjektų teisės ir teisėti interesai, **pavyzdžiui, komercinės ar verslo paslaptys ir operacijos**, įskaitant jų teisę būti išklaustytiems, teisę į gynybą ir veiksmingą teisių gynimą nepriklausomame teisme.
5. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga institucija, pagal šį straipsnį įvertinusi ypatingos svarbos subjekto atitiktį, informuotų atitinkamos valstybės narės kompetentingas institucijas, paskirtas pagal [TIS 2 direktyvą], ir kad ji galėtų prašyti prašyti, kad tos institucijos [...] **pasinaudotų savo priežiūros ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimais esminio subjekto, kuriam taikoma [TIS 2 direktyva] ir kuris taip pat nustatytas kaip ypatingos svarbos subjektas pagal šią direktyvą, atžvilgiu** ir šiuo tikslu bendradarbiautų ir keistųsi informacija.

19 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Valstybės narės apie šias nuostatas Komisijai praneša ne vėliau kaip iki [dveji metai po šios direktyvos įsigaliojimo], o apie vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus – nedelsdamos.

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20 straipsnis
Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

22 straipsnis

Ataskaitų teikimas ir peržiūra

Ne vėliau kaip [[...] **šešeri metai** po šios direktyvos įsigaliojimo] Komisija pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai, kurioje įvertinama, koku mastu valstybės narės ėmėsi priemonių, būtinų, kad būtų laikomasi šios direktyvos.

Komisija periodiškai peržiūri šios direktyvos veikimą ir teikia ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai. Ataskaitoje visų pirma įvertinamas direktyvos poveikis ir pridėtinė vertė užtikrinant ypatingos svarbos subjektų atsparumą ir tai, ar reikėtų [...] **iš dalies pakeisti** šios direktyvos **prieda**[...]. Pirmoji ataskaita pateikiama ne vėliau kaip [[...] **7 metai ir 6 mėnesiai** po šios direktyvos įsigaliojimo] [...].

23 straipsnis

Direktyvos 2008/114/EB panaikinimas

Direktyva 2008/114/EB panaikinama nuo [šios direktyvos [...]**perkėlimo į nacionalinę teisę** data].

24 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki [[...] **dveji metai** po šios direktyvos įsigaliojimo] priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo [dveji metai ir viena diena po šios direktyvos įsigaliojimo].

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

25 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

26 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas

PRIEDAS

Sektoriai, pasektoriai ir [...]subjektų kategorijos

<u>Sektoriai</u>	<u>Pasektoriai</u>	<u>[...]Subjekt[...]<u>u kategorijos</u></u>
1. Energetika	a) Elektros energija	— Elektros energijos įmonės, nurodytos Direktyvos (ES) 2019/944 ⁴⁵ 2 straipsnio 57 punkte, kurios vykdo tos direktyvos 2 straipsnio 12 punkte nurodytą tiekimo funkciją
		— Skirstymo sistemos operatoriai, nurodyti Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 29 punkte
		— Perdavimo sistemos operatoriai, nurodyti Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 35 punkte
		— Gamintojai, nurodyti Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 38 punkte
		— Paskirtieji elektros energijos rinkos operatoriai, nurodyti Reglamento (ES) 2019/943 ⁴⁶ 2 straipsnio 8 punkte

⁴⁵ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125)

⁴⁶ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (OL L 158, 2019 6 14, p. 54).

		— Elektros energijos rinkos dalyviai, nurodyti Reglamento (ES) 2019/943 2 straipsnio 25 punkte, teikiantys telkimo, reguliavimo apkrovos arba energijos kaupimo paslaugas, nurodytas Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 18, 20 ir 59 punktuose
	b) Centralizuotas šilumos ir vėsumos tiekimas	— Centralizuotas šilumos tiekimas ir vėsumos tiekimas, nurodyti Direktyvos (ES) 2018/2001 ⁴⁷ dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją 2 straipsnio 19 punkte
	c) Nafta	— Naftotiekių operatoriai
		— Naftos gamybos, perdirbimo ir apdorojimo įrenginių, laikymo ir perdavimo operatoriai
		— Centrinės naftos atsargų saugyklos, nurodytos Tarybos direktyvos 2009/119/EB ⁴⁸ 2 straipsnio f punkte

⁴⁷ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

⁴⁸ 2009 m. rugsėjo 14 d. Tarybos direktyva 2009/119/EB, kuria valstybės narės įpareigojamos išlaikyti privalomąsias žalios naftos ir (arba) naftos produktų atsargas (OL L 265, 2009 10 9, p. 9).

	d) Dujos	— Tiekimo įmonės, nurodytos Direktyvos 2009/73/EB ⁴⁹ 2 straipsnio 8 punkte
		— Skirstymo sistemos operatoriai, nurodyti Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 6 punkte
		— Perdavimo sistemos operatoriai, nurodyti Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 4 punkte
		— Laikymo sistemos operatoriai, nurodyti Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 10 punkte
		— SGD sistemos operatoriai, nurodyti Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 12 punkte
		— Gamtinių dujų įmonės, nurodytos Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 1 punkte
		— Gamtinių dujų perdirbimo ir apdorojimo įrenginių operatoriai

⁴⁹ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 2003/55/EB (OL L 211, 2009 8 14, p. 94).

	e) Vandenilis	— Vandenilio gamybos, laikymo ir perdavimo operatoriai
2. Transportas	a) Oro transportas	— Oro vežėjai, nurodyti Reglamento (EB) Nr. 300/2008 ⁵⁰ 3 straipsnio 4 punkte, <u>naudojami komerciniais tikslais</u>
		— Oro uosto valdymo organai, nurodyti Direktyvos 2009/12/EB ⁵¹ 2 straipsnio 2 punkte, oro uostai, nurodyti tos direktyvos 2 straipsnio 1 punkte, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1315/2013 ⁵² II priedo 2 skirsnyje išvardytus pagrindinius oro uostus, ir subjektai, eksploatuojantys oro uostuose esančius papildomus įrenginius
		— Eismo valdymo operatoriai, teikiantys skrydžių valdymo (ATC) paslaugas, nurodytas Reglamento (EB) Nr. 549/2004 ⁵³ 2 straipsnio 1 punkte

⁵⁰ 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 300/2008 dėl civilinės aviacijos saugumo bendrųjų taisyklių ir panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 2320/2002 (OL L 97, 2008 4 9, p. 72).

⁵¹ 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/12/EB dėl oro uostų mokesčių (OL L 70, 2009 3 14, p. 11).

⁵² 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1315/2013 dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 661/2010/ES (OL L 348, 2013 12 20, p. 1).

⁵³ 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 549/2004, nustatantis bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą (pagrindų reglamentas) (OL L 96, 2004 3 31, p. 1).

	b) Geležinkelių transportas	— Infrastruktūros valdytojai, nurodyti Direktyvos 2012/34/ES ⁵⁴ 3 straipsnio 2 punkte
		— Geležinkelio įmonės, nurodytos Direktyvos 2012/34/ES 3 straipsnio 1 punkte, [...] ir paslaugų įrenginių operatoriai, nurodyti Direktyvos 2012/34/ES 3 straipsnio 12 punkte

⁵⁴ 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/34/ES, kuria sukuriama bendra Europos geležinkelių erdvė (OL L 343, 2012 12 14, p. 32).

	c) Vandens transportas	<p>— Vidaus vandenų, jūrų ir pakrančių keleivinio ir krovinio vandens transporto bendrovės, nurodytos Reglamento (EB) Nr. 725/2004⁵⁵ I priede ir priskiriamos jūrų transporto sektoriui, neįskaitant tų bendrovių eksploatuojamų atskirų laivų</p> <p>— Uostų, nurodytų Direktyvos 2005/65/EB⁵⁶ 3 straipsnio 1 punkte, įskaitant jų uosto įrenginius, nurodytus Reglamento (EB) Nr. 725/2004 2 straipsnio 11 punkte, valdymo įstaigos ir subjektai, eksploatuojantys uostuose esančias įmones ir įrenginius</p> <p>— Laivų eismo tarnybų, nurodytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/59/EB⁵⁷ 3 straipsnio o punkte, operatoriai</p>
--	------------------------	--

⁵⁵ 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 725/2004 dėl laivų ir uostų įrenginių apsaugos stiprinimo (OL L 129, 2004 4 29, p. 6).

⁵⁶ 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/65/EB dėl uostų apsaugos stiprinimo (OL L 310, 2005 11 25, p. 28).

⁵⁷ 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/59/EB, įdiegianti Bendrijos laivų eismo stebėsenos ir informacijos sistemą ir panaikinanti Tarybos direktyvą 93/75/EEB (OL L 208, 2002 8 5, p. 10).

	d) Kelių transportas	<p>— Kelių direkcijos, nurodytos Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/962⁵⁸ 2 straipsnio 12 punkte, atsakingos už eismo valdymo kontrolę, <u>išskyrus viešuosius subjektus, kuriems eismo valdymo arba intelektinių transporto sistemų operatoriaus veikla yra tik neesminė jų bendrosios veiklos dalis.</u></p>
		<p>— Intelektinių transporto sistemų, nurodytų Direktyvos 2010/40/ES⁵⁹ 4 straipsnio 1 punkte, operatoriai</p>
3. Bankininkystė, <u>tik šios direktyvos 1–9 straipsnių tikslais</u>		Kredito įstaigos, nurodytos Reglamento (ES) Nr. 575/2013 ⁶⁰ 4 straipsnio 1 punkte

⁵⁸ 2014 m. gruodžio 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/962, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/40/ES nuostatos, susijusios su visoje Europos Sąjungoje teikiamomis tikralaikės eismo informacijos paslaugomis (OL L 157, 2015 6 23, p. 21).

⁵⁹ 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/40/ES dėl kelių transporto ir jo sąsajų su kitų rūšių transportu srities intelektinių transporto sistemų diegimo sistemos (OL L 207, 2010 8 6, p. 1).

⁶⁰ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

<p>4. Finansų rinkų infrastruktūros objektai, <u>tik šios direktyvos 1–9 straipsnių tikslais</u></p>		<p>— Prekybos vietų, nurodytų Direktyvos 2014/65/ES⁶¹ 4 straipsnio 24 dalyje, operatoriai</p>
		<p>— Pagrindinės sandorio šalys (PŠŠ), nurodytos Reglamento (ES) Nr. 648/2012⁶² 2 straipsnio 1 punkte</p>
<p>5. Sveikata</p>		<p>— Sveikatos priežiūros paslaugų teikėjai, nurodyti Direktyvos 2011/24/ES⁶³ 3 straipsnio g punkte</p>
		<p>— ES etaloninės laboratorijos, nurodytos Reglamento [XX] dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai⁶⁴ 15 straipsnyje</p>

⁶¹ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2011/61/ES ir Direktyva 2002/92/EB (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

⁶² 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

⁶³ 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/24/ES dėl pacientų teisių į tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas įgyvendinimo (OL L 88, 2011 4 4, p. 45).

⁶⁴ [Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1082/2013/ES; nuoroda bus atnaujinta priėmus pasiūlymą COM(2020) 727 final].

		— Subjektai, vykdančys vaistų, nurodytų Direktyvos 2001/83/EB ⁶⁵ 1 straipsnio 2 punkte, mokslinių tyrimų ir kūrimo veiklą
		— Subjektai, gaminantys pagrindinius farmacijos produktus ir farmacijos preparatus, nurodytus NACE 2 red. C skirsnio 21 skyriuje
		— Subjektai, gaminantys medicinos priemones, kurios laikomos kritinėmis esant ekstremaliajai visuomenės sveikatai situacijai (toliau – ypatingos svarbos visuomenės sveikatai priemonių sąrašas), kaip nurodyta Reglamento XXXX ⁶⁶ 20 straipsnyje

⁶⁵ 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus (OL L 311, 2001 11 28, p. 67).

⁶⁶ [Reglamentas dėl didesnio Europos vaistų agentūros vaidmens pasirengimo vaistų ir medicinos priemonių krizei ir jos valdymo srityje; nuoroda bus atnaujinta priėmus pasiūlymą COM(2020) 725 final].

6. Geriamasis vanduo		Žmonėms vartoti skirto vandens, nurodyto Tarybos direktyvos 98/83/EB ⁶⁷ 2 straipsnio 1 punkte, tiekėjai ir skirstytojai, išskyrus skirstytojus, kuriems žmonėms vartoti skirto vandens skirstymas yra tik jų bendrosios kitų prekių ir produktų[...] paskirstymo veiklos <u>neesminė</u> dalis
7. Nuotekos		Miesto, buitines ir pramonines nuotekas, nurodytas Tarybos direktyvos 91/271/EEB ⁶⁸ 2 straipsnio 1–3 punktuose, renkančios, šalinančios ar valančios įmonės, <u>išskyrus įmones, kurioms miesto, buitinių ir pramoninių nuotekų rinkimas, šalinimas ar valymas yra tik neesminė jų bendrosios veiklos dalis.</u>

⁶⁷ 1998 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyva 98/83/EB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (OL L 330, 1998 12 5, p. 32).

⁶⁸ 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo (OL L 135, 1991 5 30, p. 40).

<p>8. Skaitmeninė infrastruktūra, <u>tik šios direktyvos 1–9 straipsnių tikslais</u></p>		<p>— Interneto duomenų srautų mainų taško, [nurodyto TIS 2 direktyvos 4 straipsnio X punkte], teikėjai</p> <p>— DNS paslaugų teikėjai, [nurodyti TIS 2 direktyvos 4 straipsnio X punkte], <u>išskyrus šakninio pavadinimo serverių operatorius</u></p> <p>— Aukščiausio lygio domenų vardų registrai, [nurodyti TIS 2 direktyvos 4 straipsnio X punkte]</p> <p>— Debesijos kompiuterijos paslaugų, [nurodytų TIS 2 direktyvos 4 straipsnio X punkte], teikėjai</p> <p>— Duomenų centro paslaugų, [nurodytų TIS 2 direktyvos 4 straipsnio X punkte], teikėjai</p>
---	--	---

		— Turinio teikimo tinklo, [nurodyto TIS 2 direktyvos 4 straipsnio X punkte], teikėjai
		— Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, nurodyti Reglamento (ES) Nr. 910/2014 ⁶⁹ 3 straipsnio 19 punkte
		— Viešųjų elektroninių ryšių tinklą, nurodytą Direktyvos (ES) 2018/1972 ⁷⁰ 2 straipsnio 8 punkte, teikėjai arba elektroninių ryšių paslaugų, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/1972 2 straipsnio 4 punkte, teikėjai, kai jų paslaugos yra viešai prieinamos

⁶⁹ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73).

⁷⁰ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (OL L 321, 2018 12 17, p. 36).

[...]		[...]
		[...] ⁷¹
		[...]

⁷¹ [...]

10. Kosmosas		— Valstybėms narėms arba privačiosioms šalims priklausančios, jų valdomos ir eksploatuojamos antžeminės infrastruktūros operatoriai, kurie remia kosminių paslaugų teikimą, išskyrus viešųjų elektroninių ryšių tinklų teikėjus, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/1972 2 straipsnio 8 punkte
--------------	--	---